

Povești

în mișcare...

În perioada iulie-august 2012, Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale a organizat concursul „Povești în mișcare – cea mai frumoasă experiență de mobilitate”. Premiile au fost decernate în cadrul Galei Mobilității, organizate cu prilejul lansării oficiale a evenimentului Tineret în mișcare, 26 septembrie 2012.

Participanții la concurs au trimis povești despre experiența lor de mobilitate. Următoarele puncte au fost luate în considerare la evaluarea participărilor la concurs:

- 1) impactul (argumentat) al experienței de mobilitate asupra dezvoltării personale și profesionale
- 2) impactul (argumentat) asupra colegilor, instituției, comunității locale
- 3) răspunsurile date, în cadrul poveștii, la întrebările “cine, ce, când, cum, unde și de ce”
- 4) corectitudinea gramaticală și stilistică a limbajului folosit
- 5) obținerea unui certificat Europass sau Youthpass a adus puncte în plus la evaluare.

Leonardo VETPRO, Leonardo PLM, Vizite de studiu), 2) Formarea inițială a elevilor (Leonardo IVT), 3) Studenți Erasmus, 4) Asistenți Comenius, 5) Elevi în mobilități în cadrul parteneriatelor Comenius și Leonardo da Vinci, 6) Mobilități ale persoanelor cu dizabilități, 7) Voluntari (Grundtvig și SEV), 8) Schimburi de tineri.

Premiile au fost decernate de Ministrul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și de Șeful Reprezentanței Comisiei Europene în România, în prezența a circa 200 de persoane și 25 de jurnaliști.

Concursul a avut 8 secțiuni: 1) Formarea profesională continuă a adulților (Comenius, Grundtvig,

Tudor Piciu

Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest

Premiul 1

Victorie! Aprobati! Îmi regăsesc numele, Tudor Piciu, la secțiunea aprobați în lista cu rezultatele mobilității de formare. Primesc finanțare pentru participarea la un curs privind managementul proiectelor europene în domeniul educației. În Italia, la Roma. La sfârșit de iunie. Minunat, din toate punctele de vedere! În primul rând pentru că italienii se pricep la cursuri de formare. Al doilea, pentru că engleza italienilor și engleza românilor seamănă ca două picături de apă. Al treilea, pentru că Roma este marea mea dragoste. Nu cred să mai fie în lume un oraș în care istoria se trăiește pe viu, arta se revarsă în piețe, oamenii reușesc demonstrarea noțiunii de „dolce vita”. Dezastru! Cursul nu mai are loc din lipsa numărului minim de participanți. Observ cu tristețe cum criza și-a întins tentaculele de la băncile luxoase la băncile școlilor. A

fost o victorie a la Pyrus! Ce-i de făcut? Cine mai organizează un curs cu aceeași tematică? Și finanțat pe Grundtvig! Am găsit. Fără entuziasm. O firmă din Cipru, la Atena, în ianuarie. Ce să spun? De Grecia sunt pline acum televizoarele cu greve, manifestații, bătăi în stradă, criza este mai mare acolo decât oriunde. Asta este! Măcar tematica cursului „se potrivește mânășă” pentru ce am nevoie; „Planificarea de succes și managementul proiectelor europene în domeniul educației.” Poate nici avioanele nu mai zboară la greci în iarnă... Ianuarie 2012. Avion Cluj-Munchen-Athens airport! Cobor din autobuz în Piața Monastiraki. În mijloc „micuța mânăștire” plantată în sec XVII în locul alteia, din sec. X. Intru, las bagajele la ușă, în față mă întâmpină icoana Sfântului Nectarie. Îl recunosc pentru că în Cluj avem și noi un Sfântul Nectarie, centrul de îngrijiri paliative pentru persoanele bolnave de cancer în fază avansată. Construit de la zero,

urmează finisajele și dotările. Pe o vreme rece, cu o ploaie mărunță și insistentă am pornit spre insula Eghina. Nici vorbă de albastrul inegalabil al Mării Egee. În Eghina l-am întâlnit pe Sfântul Nectarie și pe Părintele Iannis. Vesel, ca la 30 de ani, plin de omenie. „Sunteți un om fericit, părinte!”, remarc eu. „Sunt atât de fericit încât îmi vine să cânt toată ziua!” vine răspunsul. Așadar, există fericire și în criză! Dimineața următoare, prima zi de curs. Lector dl. Nikolaos, tânăr, înalt, profil de statuie de Praxiteles. Ne anunță că vom face seminarul împreună. Uf! Gândesc dezolat, „omul orchestră”; știe de toate și face de toate. Se fac prezentările. Nikos ne anunță că suntem înregistrați cu drepturi de acces la platforma learn-it-easy și trece în revistă conținutul cursului. După felul structurat și metodic în care este conceput, îmi zic că are formație de inginer. Abordăm prima temă, conceptele

SECȚIUNEA FORMAREA PROFESIONALĂ A ADULȚILOR

“Senzația de frumusețe pură este atât de prezentă și copleșitoare încât simți că dincolo de fragilitatea și perisabilitatea existenței, fiecare dintre noi facem parte din frumusețea lumii. Adăugată managementului proiectelor, aceasta a fost a doua lecție pe care am învățat-o în Atena.”

privind managementul proiectelor. Prima întrebare; „Ce legătură este între o nuntă, acest curs și Parthenon?” Răspunsul corect; „Toate sunt proiecte!”. Începe să-mi placă abordarea... În față ni se deschide imaginea unui pom fără trunchi. Pe fiecare ramură un enunț, toate legate între ele în cel mai intuitiv mod posibil. Este pentru prima oară când asist la o prezentare susținută de „mind-map”-uri și sunt impresionat. Așezând cursorul pe fiecare dintre ramuri apar definiții, sau se dezvăluie alte structuri arborescente dezvoltând subiectul. Discutăm din ce în ce mai interesați, relaxați. Nikos este dispus chiar să completeze „mind-map”-ul cu ideile noastre. Pe loc structura primește noi definiții, noi crenguțe. Sigur, cu o asemenea dexteritate în a folosi programul este informatician. În zilele următoare aveam să spun că după finețea interpretărilor pare să aibă studii de drept. Una peste alta Nikos a făcut să treacă zilele de curs pe nesimțite, alternând desfășurări de subiecte în „prezi”, „slide”-uri și din nou „mind-map”-uri. Atmosfera este plăcută, găsim ocazii pentru câte o glumă, propunem și construim împreună, treaptă cu treaptă, un proiect. Definirea activităților, alegerea partenerilor, expertii cheie,

alocarea timpului, colaborarea cu partenerii, bugetarea, toate se așează acum în mintea mea într-o lumină diferită. „Așa este ok! Așa nu, e incorect!” Suntem atenționați privind greșelile care se comit frecvent în scrierea unui proiect. De neimaginat, dar în cele 5 zile de curs am reușit să parcurgem toată materia propusă, fără să ni se pară că dăm o probă de maraton. După-amiezile și serile Atenei? Noul Muzeu al Acropolei adăpostind originalele frizelor și metopelor, cu pereții săi uriași de sticlă prin care se oferă vederii templele antice, este o capodoperă. Mă hotărăsc ca după ce ies de la curs să nu pierd un moment și dotat cu sandwichuri și apă să vizitez cât mai mult posibil. Așa am urcat pe înaltul Lykavittos, unde flutură pe un catarg steagul în alb și albastru al Greciei. În zare e Pentelicul, de unde se extrăgea marmura albă din care s-au construit templele și s-au sculptat inegalabile statui ce au umplut muzeele Italiei, Franței, Angliei. Așa am ajuns să urc stânca Areopagului, tribunalul cetății antice de unde Sfântul Apostol Pavel a rostit celebra cuvântare consemnată în Faptele Apostolilor. Seara în care, așezat pe pietrele Pnyxului - locul de naștere al democrației, priveam Parthenonul învăpăiat de

ultimele raze ale Soarelui ce se pregătea să se coboare în mare, seara aceea nu se poate ușor uita! După cum nu se poate uita mirarea cu care afli în Agora locul unde acum 2400 ani se găsea căsuța cizmarului, în care adesea era oaspete Socrate. Senzația că acoperi cu pașii urmele lui Platon, Aristotel, Alexandru, ține de alchimia sufletului european. Pe aceste pământuri sterpe ale Greciei antice, printr-o minune s-a născut fundamentul civilizației europene; votul cetățenilor, sentimentul libertății și valorii personale, filosofia, geometria, arhitectura, sculptura, teatrul, întrecerile olimpice. Despre grecii de astăzi ce să spun? Deschiși, discutând cu o pasiune dezlănțuită tot ce ține de problemele cetății. Când se află că ești român ești răsplătit cu un zâmbet și o strângere de mână prietenească, ceea ce atât de rar ni se întâmplă astăzi prin alte părți ale Europei! În dimineața în care am luat avionul spre casă am reușit să ajung să privesc de aproape Parthenonul luminat de razele dimineții. Senzația de frumusețe pură este atât de prezentă și copleșitoare încât simți că dincolo de fragilitatea și perisabilitatea existenței, fiecare dintre noi facem parte din frumusețea lumii. Adăugată managementului proiectelor, aceasta a fost a doua lecție

pe care am învățat-o în Atena. Și pe acestea două am încercat să le împărtășesc colegilor și colaboratorilor la întoarcerea în România. Pe prima prin „prezi”-urile, „mind-map”-urile și „slide”-urile de la curs, iar a doua prin pozele pe care am ținut să le proiectez la finalul prezentărilor. Îmi vor rămâne mereu în minte ca model și etalon profesionalismul și eleganța lui Nikos. Îmi va rămâne mereu în suflet cerul albastru al Atenei privit printre coloanele dorice din marmură albă, de Pentelic. Și va rămâne, sper și materialul „Zece pași pentru scrierea unei propuneri de proiect finanțat din fonduri de la Comisia Europeană”, pe care cu acceptul lui Nikolaos Floratos l-am tradus, adaptat și publicat în Revista Info-regio adresată autorităților publice și instituțiilor din regiune. Cu totul, rememorarea acestei experiențe extraordinare nu o pot încheia decât exclamând împreună cu Arhimede; „Evrika!” Evrika mai întâi pentru că, acolo unde m-am așteptat mai puțin am descoperit ce înseamnă managementul de succes al unui proiect! Evrika a doua oară pentru Atena! Iar a treia oară Evrika pentru poporul grec și Grecia!

Loredana Mihăileasa

Centrul pentru Educație Incluzivă Târgu Neamț

Premiul 2

Povestea mea a început într-o perioadă în care stima mea de sine era foarte scăzută. Eram debutantă. O colegă din cadrul centrului în care lucrez tocmai beneficiase de o mobilitate individuală Comenius. Aș fi vrut să candidez și eu pentru o astfel de bursă, însă, fiind timidă, nu îndrăzneam să solicit informații de la dânsa. Așadar, pentru o perioadă am renunțat la această idee. Totuși, inconștientul meu lucra intens la această oportunitate. Am decis să mă informez singură cu privire la modul de accesare al acestor mobilități, căutând pe Google cuvântul "Comenius". Din pagină în pagină am accesat site-ul www.llp-ro.ro, forumul de discuții, unde am găsit toate informațiile necesare. Informațiile le aveam, însă mai era necesar curajul de a începe, de a îndrăzni. Primul termen din anul 2011 îl ratasem deja. În vacanța de Paște, având mai mult timp liber am redeschis formularul

de candidatură și am început să scriu, zi de zi, tot ceea ce credeam că ar trebui. Citisem de pe forumul de discuții numeroase informații în legătură cu modul de completare al formularului, și fără a deranja pe nimeni am finalizat completarea lui. Însă înainte de a-l trimite la agenție am citit pe site-ul ANPCDEFP că pentru rundele viitoare anului 2011 (aprilie, septembrie) vor fi doar 50 de mobilități. În acel moment mi-am zis că nu mai am nici o șansă. Era prima dată când candidam, nu aveam experiență. În plus, în această rundă participau și candidații a căror candidatură a fost respinsă, având avantajul că au primit un feedback cu privire la aceasta. Totuși, cu gândul că în septembrie voi putea participa din nou, îmbunătățindu-mi candidatura după feedback-ul primit în urma respingerii, am trimis formularul. Așadar, au urmat două luni de așteptare. Și în perioada în care s-au afișat rezultatele eram cu moralul cu mult sub

limita normalului. Oricum nu speram să primesc o astfel de mobilitate. Eram 750 de candidați la 50 de mobilități. Plănuisem să deschid prima dată lista cu cei respinși, însă am accesat-o exact pe cea cu candidații admiși. Și...surpriză! Eram chiar printre primii! Eram fericită, plângeam de emoție, de bucurie! Eram singura din județul meu care obținuse o mobilitate! Deja mă simțeam mai bine, mai sus, cu mai multă încredere în forțele proprii. Am povestit până acum această experiență pentru a explica modul în care o astfel de mobilitate mi-a redat încrederea în mine, mi-a crescut stima de sine, m-a făcut să mă simt mai importantă decât mă credeam. Impactul asupra dezvoltării mele personale și profesionale a fost maxim, atât în acel moment cât și pe parcursul întregii activități de formare. Și acum voi continua povestea mea de mobilitate cu experiența trăită prin intermediul participării la activitatea de formare. În

SECȚIUNEA FORMAREA PROFESIONALĂ A ADULȚILOR

"Am învățat că practica bate teoria, în sensul că nu este de ajuns să cunoaștem teoriile diverșilor psihologi, dacă nu vedem exact modul în care trebuie să acționăm pentru a facilita dezvoltarea copilului."

sfârșit a sosit momentul mult așteptat – prima zi de curs. Ajunsă în Italia, m-am descurcat foarte ușor, deoarece știam limba italiană foarte bine, dar cunoșteam și localitatea în care avea loc cursul – Firenze. Ajunsă la sediul în care avea loc activitatea de formare, organizatorii, dar și participanții, se întrebau cine sunt, ce caut eu în acel loc, în acel moment. De ce? Pentru că eram foarte tânără. "Pari un copil!" – îmi spunea toată lumea. "Cum de ești cadru didactic? Câți ani ai?" Deși aveam 25 de ani și jumătate, le spuneam tuturor că am 26. Începeam să mă simt complexată că sunt prea tânără, dar în același timp mă simțeam competentă că am reușit să obțin această mobilitate la o vârstă fragedă, fără ajutorul nimănui. După ce s-au acomodat cu statutul meu – de profesor psiholog, de soție (de doi ani), de copil în același timp, am început să ne prezentăm. Organizatorii au început prelegerea și prezentarea activității de formare încă din prima zi. Astfel, de la prima prezentare am conștientizat că o parte din informații îmi erau

cunoscute, iar o parte din materialele pe care le propuneau le utilizam deja în terapia psihomotricității a elevilor cu cerințe educativ speciale, dar nu știam că stau la baza metodei prezentate de organizatori. Acest lucru mi-a arătat cât de importante sunt unele obiecte pe care poate le consideram banale sau "vechituri". Și mă refer aici la materiale pe care le foloseam la grădiniță când eram preșcolar: incastre, cartonașe (roșii pentru vocale, albastre pentru consoane) pe care erau litere din glas-papir, obiecte de bucătărie reale dar de mici dimensiuni, etc. Am învățat că orice poate fi util pentru activitatea pe care o desfășor. Am învățat că trebuie să avem răbdare, să vorbim cu calm copilului, că el poate învăța singur după modelul profesorului, prin încercare - eroare. Am învățat că practica bate teoria, în sensul că nu este de ajuns să cunoaștem teoriile diverșilor psihologi, dacă nu vedem exact modul în care trebuie să acționăm pentru a facilita dezvoltarea copilului. În plus mi-am

schimbat modul de a lucra cu copiii cu CES, fiind mai calmă, mai atentă la detalii, propunând activități relativ simple, dar foarte utile pentru copii. De asemenea, am observat că indiferent de limba pe care o vorbesc, sau de țara în care se nasc, copiii au nevoie de afecțiune, iar primii trei ani din viața lor sunt primordialii în dezvoltarea lor ulterioară. Toate aceste lucruri pe care le-am învățat m-au ajutat în activitatea mea de psiholog, îmbunătățindu-mi metodele de lucru, crescându-mi interesul pentru folosirea metodei Montessori în educația și terapia copiilor cu CES. Acest lucru a fost resimțit și de copiii mei de la centru. Au observat că insist mai mult pe acele jocuri, care sunt educative, de fapt. Ei se simțeau mult mai atrași de astfel de activități, și în același timp învățau lucruri noi și utile. La un moment dat, în timpul pauzelor, veneau copii care nu erau incluși în programul terapeutic pentru a se juca și ei cum se joacă colegii lor. În plus, în momentul când diseminam informațiile colegilor din centru, dar și din

județ, am observat imediat interesul lor pentru utilizarea acestor materiale la clasă. Am constatat, alături de colegi că centrul nostru dispune de cea mai mare parte din aceste materiale, însă noi nu conștientizăm importanța și utilitatea lor. Le vedeam ca pe niște jucării, nicidecum materiale educative. Toate aceste fapte m-au făcut să realizez că îmi fac activitatea din ce în ce mai bine și că elevii, colegii, dar și conducerea sunt din ce în ce mai mulțumiți. Pe de altă parte, am avut ocazia să învăț și modul de lucru al celorlalți participanți de la activitatea de formare, am reținut cea mai mare parte dintre informațiile oferite de ei și am reușit să le aplic în activitățile cu copiii cu care lucrez. Instituția în care lucrez a fost promovată la nivel european și în același timp se bucură de prestigiul oferit de un număr cât mai mare de candidați formați la nivel european. Această mobilitate m-a determinat să am încredere să mai particip și la alte mobilități, iar în acest moment mă pregătesc de plecare pentru o mobilitate în Turcia.

Veronica Șandor

Școala Generală cu clasele I-VIII comuna Hodac

Premiul 3

Sub umbrela francofoniei. Lumea în care trăim se află în continuă mișcare, iar timpul nostru este din ce în ce mai prețios. Nu ne permitem să pierdem nici măcar o secundă. Devine din ce în ce mai important felul în care gestionăm timpul, felul în care îl repartizăm în așa fel încât să nu uităm nimic din ceea ce ne dorim și ceea ce trebuie să facem. Fiind pasionată de cultura franceză, absolventă a Facultății de Litere și dornică de a împărtăși cu ceilalți frumusețile acestei culturi, am decis să îmi depun candidatura în vederea obținerii unei burse Comenius pentru cadrele didactice. Numele meu este Veronica Șandor și sunt profesoară la o școală cu elevi de etnie română în procent de 100%. O școală cu porțile deschise cu adevărat spre noutate, spre integrare socială, o școală incluzivă cu carduri didactice prietenoase care pun suflet în

ceea ce fac și sunt mândre de rezultatele pe care le dobândesc, indiferent cât ar fi acestea de mici. Sfătuită de o colegă, am decis să îmi depun candidatura pentru bursa Comenius din cadrul Programului de Învățare pe tot parcursul vieții. Eram sigură că în felul acesta voi fi mult mai aproape de cultura franceză, voi cunoaște mai mulți oameni ce s-au lovit probabil de aceleași piedici ca și mine și mă voi întoarce acasă, la catedră cu multe informații noi și materiale pe care probabil de acasă le-aș fi găsit foarte greu, dar de care simțeam că am nevoie pentru a reuși să îi apropii pe elevii de limba franceză. Am ales din catalogul de cursuri un centru de limba franceză aplicată din Besançon, în regiunea Franche-Comté, un centru lingvistic înființat încă din 1958 care dezvoltase un stil de învățământ propriu al limbilor străine și care avea ca scop, printre altele, cultivarea stimei de sine și încrederea în forțele proprii. Înainte de toate doream să mă simt om, învățăcel și doar

apoi profesor și cercetător. Candidatura mea a fost extrem de sinceră, știam de unde plec dar mai ales știam unde și cum doream să mă întorc, ce doream să învăț și pentru cine. Eram asemeni unui burete dornic să absoarbă cât mai mult din ceea ce se derula, magic, prin fața ochilor mei. Am ales cursurile de vară pentru a nu pierde din programul de lucru cu elevii și pentru a nu îmi încurca colegii. Activitățile s-au derulat pe parcursul a 2 săptămâni, în perioada 1-12 august 2011. Prima zi la curs a fost extrem de interesantă, nu mai conta oboseala acumulată pe drum și de care nu scăpasem în câteva ore de somn, totul era nou, diferit, tânăr. Ne-am cunoscut colegii de grupă, parte a zilei care mi s-a părut cea mai interesantă. Am făcut liste cu adresele de email, facebook și am trecut pe panouri sub nume și prenume câteva lucruri despre noi, aspirațiile, dorințele, visele, ceea ce dorim să vedem realizat,

SECȚIUNEA FORMAREA PROFESIONALĂ A ADULȚILOR

“Ne-a fost predat inclusiv un curs inedit de limba franceză contemporană, de franceză a străzii (...). Trebuie să recunosc că acest lucru m-a fascinat, nicio carte nu avea să îmi prezinte atât de clar, de armonios, aceste elemente. Nu aș fi avut posibilitatea să înțeleg într-un timp atât de scurt de una singură”

lucrurile care vrem sa le îmbunătățim, o părticică din viitorul nostru . Toate aceste momente se derulau sub imensa umbrela a francofoniei, a limbii franceze. Oameni din diferite colțuri ale lumii vorbeau aceeași limbă. Limba franceză. Am ajuns împreună la concluzia că uneori chiar societatea închistează comportamentul și creștem cu tiparul impus până când ne dam seama că noi suntem altfel, că noi putem și vrem mai mult. Noi ca indivizi putem modifica realitatea din jur și o putem adapta la modul nostru de a fi. Iar adaptarea este mai ușor de realizat atunci când ai în jurul tău prieteni și oameni cu care poți comunica. Conversația a început în mod spontan, înainte de a se da startul pentru trainingul propriu-zis, prin schimburi amicale de idei cu participanții. Am trasat ulterior niște linii imaginare, care să ne servească drept suport pentru discuțiile ce urmau să intre pe rol. Ce înseamnă să fii profesor de limbă străină? Care sunt calitățile unui profesor plăcut de elevi? A fi dascăl este o calitate înăscută sau cultivată? Care este cel mai eficient tip de profesor de limbă străină ? De ce avem nevoie de

profesori într-o lume ghidată aparent de internet? După ce am demontat ideea de profesor ca persoană autoritară, represivă și obtuză, am ajuns la concluzia că rolurile de dascăl și cel de lider se completează în personalitatea fiecărui om. Ambele roluri sunt compatibile cu ideea de a fii capabil să empatizezi cu ceilalți, dar se adresează unor aspecte diferite. Pe parcursul zilelor petrecute acolo au fost prezentate diferite activități ce cuprindeau tipuri noi și interactive de exerciții de limbă străină, jocuri, situații neprevăzute ce se pot ivi la clasă. Ne-a fost predat inclusiv un curs inedit de limba franceză contemporană, de franceză a străzii cu care te întâlnești doar străbătând străzile periferice și ascultând cu atenție vocabularul tinerilor adunați în găști. Trebuie să recunosc că acest lucru m-a fascinat, nicio carte nu avea să îmi prezinte atât de clar, de armonios aceste elemente. Nu aș fi avut nici posibilitatea să înțeleg într-un timp atât de scurt, de una singură. Mă gândeam la cum se vor amuza elevii când vor auzi limbajul francez de

jargon și argou. Îmi pregăteam deja în minte activități pentru atunci când voi ajunge acasa, iar publicul meu va fi format din elevi de liceu sau chiar elevul rrom sau cel de 10 ani cu ADHD care aștepta bucuros începerea școlii. Uneori elevii devin suprasaturați de informație și nu se pot concentra pe un anumit subiect, tocmai datorită acestui flux continuu de informație. Acesta era și motivul pentru care mă aflam acolo :să notez fiecare idee, să învăț cum să transform cuvintele în joc, propozițiile în povești utile și imaginile în realitate. Copiii sunt impresionați de povești, imaginile, se știe că spun cât o mie de cuvinte și cifrele oferă realitate și credibilitate, important este doar să știi cum să îl atragi pe celălalt în jocul captivant al acestuia. Întoarsă acasă, odată cu începerea școlii am început și eu diseminarea informațiilor. Am început cu clasa de elevi, ducându-le harta mare a Franței, cu obiectivele turistice frumos colorate, am început să discutăm mai mult liber, să urmărim filmulețe educative, să cântăm în limba franceză, să facem ore în curtea școlii sau chiar în afara acesteia.

Am sesizat că elevii nu mai absentau, chiar dacă era ultima ora din orar pe ziua respectivă. Nu le mai părea obositoare conjugarea verbelor sau greu cititul în limba străină, se apropiaseră mai mult de mine și implicit de carte. Colegii mei au fost plăcut surprinși de metodele pe care le foloseam și uneori chiar îmi cereau sfaturi. Copiii erau interesați de metoda Euro4 de studierea unei limbi străine prin comparare cu alte 3 limbi. Am ales limbile spaniola, română, franceză și chiar rromani, fapt ce i-a surprins atât pe colegi cât și pe elevi. Materialele folosite au rămas agățate pe perei clasei pentru ca ei să le poată viziona când doresc. Colegii mi-au pus multe întrebări legate de stagiul meu în Franța și am avut plăcerea de a îi ajuta pe unii să își depună la rândul lor candidatura. Mie mi s-a oferit șansa de a cunoaște oameni deschiși, de a îmi cunoaște potențialul și nu în ultimul rând de a păstra o strânsă legătură cu alți profesori în grupul lor. La aceste experiențe m-aș întoarce oricând cu dragă inimă și cu poftă de muncă.

Dana Camelia Mic

Grupul școlar de transporturi auto Craiova

Premiul 1

Povestea mea în mișcare începe în dimineața de 6 martie 2011. Eu și încă 19 tineri fricoși ne aflam într-un aeroport, ne pregăteam să urcam într-un avion pentru prima dată în viața. Ne îndreptam spre "visul spaniol", spre Martos, Spania. Când avionul s-a îndepărtat de sol, am simțit ca începe transformarea mea. Îmi amintesc cu zâmbetul pe buze, cum eu și Andrei (colegul meu), tot drumul am făcut fotografii. Am immortalizat fiecare gest, fiecare clipa de somn a colegilor, ecranele din avion pe care era afișata locația și altitudinea, munții, marile, aripa avionului și tot ce se putea zări pe geamul avionului. Agitația din aeroportul din Madrid, coborârea și urcarea cu lifțuri din sticla, zumzete în zeci de graiuri neînțelese de noi, ne fascinau și ne speriau în același timp. Toți 20, îmbrăcați în tricouri galbene, ne îndreptam spre persoana

care ne aștepta cu afiș mare pe care era scris "ROMANIA-LEONARDO". Ne-am urcat în autocar, iar eu curioasă și lăudată de interlocutorul meu spaniol (șoferul autocarului) ca vorbesc destul de bine limba lor, am început să întreb "Ce este în stânga? Cât mai avem până vom ajunge? Cum este vremea unde vom locui noi?". Când am ajuns în Martos, îmi amintesc că am rămas impresionată de orașul cu balcoane și străzi abrupte și înguste care păreau rupte din povestea lui Romeo și Julieta. Doar câteva magazine, cu aspect comercial, păreau să distrugă armonia închipuită de mine, până să aud discuția zgomotoasă dintre 3 domni. Îmi amintesc că au ras toți de mine când am zis "Cât de repede, mult și tare vorbesc spaniolii, ne întrec și pe noi oltenii". Autocarul ne-a lăsat destul de departe, fiindcă după cum ne-am închipuit noi, nu putea trece pe străduțele înguste. Am ajuns la intrarea în casa însoții de Antonio

(Coordonator de programe europene la AC TRADUCTORES- organizația intermediară, cel care s-a ocupat de cazarea, masa, cursurile de spaniolă, stagiul de practică, vizitele culturale). Intrarea era o poartă mare din lemn masiv, ca la un castel. După ce intra pe o scară impunătoare din marmură care făcea legătura între cele 3 nivele ale casei, ce avea să fie căminul nostru pentru 3 săptămâni. Noi, fetele am fost cazate într-o cameră la etajul 2, băieții în 2 camere la primul etaj și doamnele profesoare în 2 camere. După cina de seară, am împărtășit impresii legate de călătorie, am băut un ceai cald și ne-am pus la somn. A doua zi ne-au trezit bătăile în ușa de la intrare a celor 2 fete (INMA și CARMEN), delegate de Antonio să se ocupe de noi. Ele ne-au însoțit în descoperirea orașelului de munte și a locului unde urma să-mi desfășor stagiul de pregătire practică. Când am intrat în PC Coste și l-am zărit pe Alvaro (tutorele mele și

**SECȚIUNEA
FORMAREA
PROFESIONALĂ
INIȚIALĂ A
ELEVILOR**

"Ajunși în România, am promovat experiența noastră ca pe cel mai mare lucru care ni s-a întâmplat, prin toate mijloacele posibile (...) Povestea mea în mișcare este magică, m-a transformat pe mine și pe toți cei implicați în ea."

managerul Magazinului de vânzare și reparație a calculatoarelor), nu știam nici cum să salut. Inma și Carmen au făcut prezentările. Prima mea întrebare când m-am văzut singura, a fost unde să-mi pun geanta și atunci am descoperit partea din spate a magazinului, plina de componente de calculatoare și mese de lucru. Când m-a auzit Alvaro ca îi vorbesc cu dumneavoastră, a bufnit în ras, a făcut o pirueta în fata mea și-a spus ca deși pare moș, nu are decât 29 de ani. M-am simțit penibil, am început să-mi cer scuze fără încetare, iar el zâmbind mi-a spus să stau liniștită. I-am explicat de ce sunt în Spania, el m-a întrebat ce știi despre calculatoare, iar eu zâmbind "teoretic multe lucruri, dar practic aproape nimic". Văzând ca zâmbesc, a început să rada zicând "credeam ca româncele sunt doar fricoase și agitate, dar se pare ca știi să și zâmbească și sunt și sincere". M-a întrebat ce vreau să învăț în cele 3 săptămâni cât stau pe lângă el, iar eu i-am spus ca tot ce se poate. După ce i-am arătat și documentele referitoare la stagiul de pregătire mi-a spus " Stai liniștită, dar mereu atenta la ce fac eu și vei învăța, iar eu îți vor atât cât de mult voi putea!". Când mi-a pus prima unitatea în fata mi-a zis "Ori tu învingi lupta cu șuruburile și le desfaci, ori te înving și te

lași de meseria asta". Eram un amestec de frica ca nu le voi putea desface și fericire ca el avea încredere în mine, cum nici eu nu avusesem, deoarece nu încercasem să desfac nici unitatea calculatorului meu de teama să nu stric ceva. Acum înțelegeam ce înseamnă acea piață a muncii, unde toți vorbesc ca nu te ajuta teoria când nu ești în stare să o pui în practica. Am luat șurubelnița în mana și mă învăteam în jurul unității. A durat ceva timp pana am desfăcut primul șurub. Îmi era parca frica parca să apăs pe șurubelnița și să stric ceva. După ce l-am desfăcut pe primul, restul parca s-au desfăcut singure. Eram atât de mandra de mine, prima zi se încheie și eu desfăcusem un calculator. Îmi amintesc ca nu puteam să mănânc, fiindcă vroiam să le povestesc colegilor mei ce făcusem. Am repetat povestea de minim 5 ori, pentru fiecare grup în parte. În fiecare zi învățam lucruri noi, cunoșteam oameni noi, prieteni sau clienți cu care discutam (de multe ori îmi revenea rolul de animator deoarece Alvaro era mereu ocupat și cum spunea el trebuia să se ocupe cineva și de relațiile cu oamenii). Din fiecare vizita în unul din orașele spaniole mă întorceam mai veselă, mai dornică să aflu și mai multe obiceiuri, amănunte, pe care Alvaro le stăpânea la fel de

bine ca și îndemânarea pentru calculatoare. În fiecare minut, învățam lucruri noi, în fiecare minut îi câștigam încrederea lui Alvaro care se amuza zicând " Asta doar pe tine te învăț ca știi ca pleci și o iei cu tine la România ta, nu rămâi să-mi faci concurență". În Spania, am simțit ca devin un alt om, am văzut cum eu și ceilalți 19 ne schimbam pe zi ce trece, deveneam mai sociabili, căpătam încredere în noi, dobândeam noi cunoștințe, deveneam prieteni, deveneam responsabili, învățasem să ne respectăm, învățasem ce înseamnă să împărțim, să facem curățenie împreună în casa în care locuim. Povestea mea nu e o așa zisa poveste de succes, este un succes garantat, deoarece a însemnat maturizarea mea, m-a făcut să înțeleg ce înseamnă să lucrezi, care sunt cerințele unui loc de munca în străinătate, ce înseamnă să faci un lucru cu mâinile tale, ce înseamnă încrederea în angajații tai, ce înseamnă respectul și autoritatea unui șef. Dacă am reușit să învăț o bucătăreasa de origine spaniola să gătească mâncare tradițional romaneasca, dacă am făcut să se vorbească de românce care lucrează cu Alvaro pe străzile din Spania, dacă am reușit să ating toate punctele înscrise în obiectivele stagiului de pregătire practica, să-l conving pe

Alvaro să mă plimbe prin oraș cu motocicleta lui de curse, să-l învăț cuvinte în limba romana, am reușit să rămân prietenă cu Alvaro și să păstrăm legătura, înseamnă ca povestea mea este cea mai frumoasa poveste în mișcare. Este povestea care a mișcat ceva mine, eleva din România, în grupul din care eu fac parte, în cele doua profesoare însoțitoare și o buna parte din comunitatea spaniola cu care m-am intersectat. Povestea mea nu s-a oprit la plecarea din Martos, Spania. Ajunși în România am promovat experiența noastră ca cel mai mare lucru care ni s-a întâmplat prin toate mijloacele posibile. Am participat la concursul MADE FOR EUROPE, unde am obținut premiul II, iar în școala noastră s-a mai depus încă un proiect Leonardo pentru elevi. Iar eu personal am povestit la toata lumea cât de important a fost pentru mine acest proiect. Povestea mea în mișcare este magica, m-a transformat pe mine și pe toți cei implicați în ea. Ne-am urcat în avion speriați și "sălbatici" și ne-am întors pregătiți de viața și "îmbătați de civilizația Uniunii Europene"

Diana Andreea Dumitrache

Colegiul tehnic Câmpulung

Premiul 2

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
România

„PRIMII PAȘI SPRE O CARIERĂ EUROPEANĂ ÎN SERVICIILE TURISTICE” – așa se intitulează proiectul la care eu, cu cei 15 colegi, am luat parte și în cadrul căruia am trăit cea mai frumoasă poveste. Fără a ști cum urma să se desfășoare, dar foarte încantați și nerăbdători cu privire la ceea ce urma să se întâmple, emoțiile au pus încetul cu încetul stăpânire pe sufletele noastre. Timpul a trecut însă mai repede decât ne așteptam, și iată-ne acum depănând amintiri și retrăind fiecare clipă. Am să încep prin a spune că emoțiile și frământările m-au cuprins încă de când a fost anunțat concursul pentru participarea la proiect. După participarea la concursul scris, la interviu și după ce am trecut de momentele pline de emoții și tensiune până la aflarea rezultatelor am crezut că partea cu emoțiile s-a terminat, de fapt acestea abia aveau să înceapă. După ce

am fost anunțați oficial că vom pleca în Portugalia, în inimile și în gândurile noastre s-au ivit întrebările: Ce urma să se întâmple? Cum o să fie acolo? Ce fel de oameni voi întâlnii? Oare va fi bine? Merită efortul depus? Mii de gânduri, îndoieli și mii de răspunsuri... Orele de pregătire pe care le-am parcurs până la plecare ne-au ajutat să ne cunoaștem mai bine, să resuscităm și chiar să amplificăm încântarea și extazul din inimile noastre. N-am să uit niciodată felul în care îmi bătea inima în momentul în care a trebuit să îmi iau bagajul și să plec. Ne-am întâlnit cu toții în miez de noapte și totul a căpătat deodată o aură tristă... Ne luam la revedere de la cei dragi, cu sufletele suspendate, ne-am luat bagajele, ne-am ocupat locurile în autocar și am pornit... Odată ajunși pe aeroport, lucrurile s-au mișcat foarte rapid și, înainte chiar de a ne da seama, ne-am trezit undeva deasupra norilor, trăindu-ne povestea. Priveam în jurul meu și

costatam cu surprindere că restul pasagerilor erau relaxați, fără emoții întipărite pe chip, ori adunate discret în colțul buzelor. Numai sufletul meu se strânsese și un zâmbet nervos îmi paralizase chipul. Jos, totul devenise mic, iar norii – gigantice vate de zahăr – îmi creau sentimentul că basmele copilăriei mele se transformaseră – sub o baghetă magică ivită din necunoscut – în realitate. Tot sufletul meu parcă îmi ajunsese în gât, încercând să iasă afară... Venise momentul pentru aterizare... Brusc, mi-am amintit de spusele unui coleg: „Dacă îți este teamă, afundă-te în scaun, închide ochii și trage aer adânc în piept...!”. Instinctiv, așa și făcusem... Când am deschis ochii eram deja pe pământ și emoțiile primului zbor cu avionul au luat sfârșit. Iată-ne ajunși în Portugalia. Ne-am recăpătat bagajele și am început să căutăm cu privirea persoana trimisă să ne ia de la aeroport. Imaginația mea construisese deja, galopant, portretul unui domn distins,

SECȚIUNEA
FORMAREA
PROFESIONALĂ
INIȚIALĂ A
ELEVILOR

“În urma acestui proiect, am devenit o persoană mai responsabilă, mai sociabilă, mai atrasă de nou și de necunoscut, mai matură și... lista poate continua”

în costum, ținând în mână afișul pe care trebuia să scrie „Leonardo da Vinci Project”. După ce am făcut câțiva pași, am observat un tip îmbrăcat în tricou și în pantaloni scurți, încălțat cu niște pampși mortali, cu o freză cu care se trezise, probabil, de dimineată – căci nu părea deloc că s-ar fi deranjat să o modifice vreun pic –, ce repeta în mod continuu: „Leonardo da Vinci!”. Ne-am dat seama că el este omul nostru – pe numele său Rui, profesor de istorie la Școala profesională din Montijo – așa că, după un schimb rapid de vorbe l-am urmat la autocar. Lipiți de geamuri, studiam îndeaproape tot ce ne înconjura: traseul, oamenii, clădirile, palmierii, reclamele etc. Autocarul s-a oprit în fața unei căsuțe albe, dintr-un cartier situat în orașul Montijo. Casa avea, se pare, un aer aparte pentru că ne inspira tuturor acea atmosferă specială de...„acasă”. L-am cunoscut aici pe dl. Josimar Gomes, tutorele nostru. Vorbea o română stricată (fiind căsătorit cu o româncă), dar ne-a fost de un real ajutor, deoarece am găsit în el un bun prieten. A început apoi practica propriu-zisă... Împreună cu dl. profesor Dumitrascu, cu Josimar și colegul meu de practică, Vlad, am ajuns pentru prima

oară în satul de vacanță Palmela Village Golf Resort. Părea un orașel din filme, genul de loc în care, dacă intri, poți să te relaxezi și să uiți de tot ce te apasă. Am așteptat puțin pentru a-l cunoaște pe „șeful nostru de practică”, timp în care imaginația mea din nou și-a făcut hatârul și mi-a proiectat pe ecranul ei profilul unui domn înalt, respectabil și, desigur, în costum. Și, ce-i drept, Santos era în costum, dar... cam atât, căci de statură era un om micuț, haios și simpatic, mult mai puțin protocolar decât îmi imaginasem. Am desfășurat în Palmela Village Golf Resort fiecare zi de practică și, deși era un complex de 5 stele, foarte bine pus la punct, oamenii de acolo s-au arătat mai degrabă drăguți, înțelegători și răbdători, decât nesuferiți și pretențioși. Acolo am descoperit o nouă limbă, o nouă gastronomie, o nouă cultură, noi obiceiuri și tradiții, am învățat lucruri noi, am pus în aplicare unele cunoștințe pe care profesorii noștri le predase la orele de curs. Zilele care nu erau dedicate practicii făceau parte din „programul cultural” (în termeni formali), sau din timpul de plimbare (în termenii noștri). Am avut astfel prilejul să vizităm cele mai importante obiective

turistice pe care le adăpostea magnificul oraș Lisabona și împrejurimile acestuia. Pasionată de arta fotografică, am avut șansa de a immortaliza peisaje, locuri și clădiri, fapt ce a însemnat enorm pentru mine. Am surprins peisaje mirifice, având în prim plan sau în fundal grandiosul Atlantic sau superba Lisabonă, incontestabil una dintre cele mai frumoase capitale europene. Am vizitat Jeronimos Monastery, monument cu o arhitectură de o frumusețe aparte, la fel ca și Castelul St. George sau palatele Sintra și Pena, ce ne-au condus, printre zidurile și grădinile grandioase, înapoi în timp. Am avut bucuria de a ajunge la cel mai vestic punct al continentului, Cabo da Roca, unde, de asemenea, Atlanticul ne-a uimit cu măreția lui. Fără să băgăm de seamă, cu pași repezi, s-a apropiat momentul plecării, momentul în care a trebuit să ne luăm rămas bun de la căsuță, de la noii prieteni, de la locurile pe care le vedeam zilnic și de care, într-un timp atât de scurt, ne-am atașat atât de mult. Iată-ne deci ajunși înapoi la aeroport, iată-ne spunându-i lui Josimar pentru ultima oară „Bon Dia!”, refăcând în sens invers traseul de la începutul poveștii. Astfel ia sfârșit

mobilitatea noastră din cadrul proiectului Leonardo Da Vinci, într-o notă puțin tristă, dar plină de emoție și bucurie față de ceea ce am trăit în cele 3 săptămâni alături de acești oameni minunați. Ca recompensă a eforturilor depuse, la încheierea stagiului am obținut Certificatul Europass, care mă va ajuta în viitoarea mea carieră. În urma acestui proiect am devenit o persoană mai responsabilă, mai sociabilă, mai atrasă de nou și de necunoscut, mai matură și ... lista poate continua. Participarea mea în cadrul proiectului, le-a înfulețat totodată și părerea celor din jurul meu, cu privire la mine. Acum mă văd cu alți ochi și mă tratează cu mult mai multă încredere și respect. Reușind să fiu unul dintre cei 16 elevi ce au luat parte la acest stagiu, mi-am demonstrat atât mie cât și celor din jurul meu că pot fi responsabilă și mă pot descurca într-o țară străină, într-o limbă străină, fără a fi legată de familie. De asemenea, participarea noastră la acest proiect a avut influență și asupra colectivului din care provenim. Colegii din clasă sau de la alte clase, acum regretă că nu au luat parte alături de noi la acest proiect, și speră să aibă ocazia de a o face pe viitor.

Simona Bisboacă

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca

Premiul 1

Au trecut anii. 11 la număr și parca totul a fost așa de recent. Am trăit o experiență unică, care m-a ajutat să mă maturizez dar cel mai important, a fost baza realizărilor mele actuale. Am studiat în perioada 1998-2003 în cadrul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj Napoca la secția TPPA(Tehnologia Prelucrării Produselor Alimentare). În anul III unul din profesori mi-a sugerat să aplic la programul Erasmus. Mi s-a părut o idee foarte interesantă, drept urmare, împreună cu câțiva colegi ne-am documentat care sunt condițiile de înscriere, unde se poate merge, etc. Cunoscând doar limba engleză eu mă hotărâsem să merg în Olanda, dar profesorul meu mi-a spus, țin minte și acum. Simona, nu, tu te duci în Italia! Cum Italia, d-le profesor, nu știu limba, cum mă voi descurca acolo? dar profesorul foarte hotărât mi-a spus Italia rămâne, las

ca știu eu de ce! Se pare ca nimic în viața nu e întâmplător și probabil profesorul avea un presentiment. Aveam să mergem doua fete, eu și Crina, în Italia, la Universitatea din Bologna, facultatea de Științe Alimentare de la Cesena. După un drum destul de obositor cu autocarul am ajuns la Bologna unde am stat până a doua zi pentru a ne face actele de studenți Erasmus iar a doua zi am plecat cu trenul spre Cesena. Vă închipuiți două fete, cu bagaje pentru 4 luni care trebuiau să conțină haine pentru 4 sezoane. Am fost cu bagajele aproape peste tot, prin Bologna, cu harta în mână să găsim centrul Erasmus, ca deh, nu era pe vremea aceea GPS. Cu chiu cu vai am ajuns și la Cesena unde pe peron ne aștepta Anna Chiara și Carlotta, două doctorande foarte drăguțe și amabile care s-au ocupat de noi la început. După ce ne-am găsit cazare lucrurile au intrat pe un făgaș cât de cât normal și am

început să ne bucurăm de acea experiență. În prima săptămână ne-am ales cursurile la care să participăm, ne-am cunoscut colegii, profesorii. Cum spuneam, am fost foarte bine primite de toți. Eu am ales să urmez cursuri de Enologie și Aditivi și reziduuri în Industria Alimentară și am completat cu lucrări practice de enologie și microbiologie. Sistemul lor de învățământ este foarte diferit de al nostru. Eu eram anul III atunci dar aveam posibilitatea să-mi aleg orice curs doream, din orice an de studiu, la fel ca și studenții italieni. Mi s-a părut ciudat că aveam colegi de 27-30 ani dar am înțeles că e normal la ei, mai ales pentru cei care lucrează. Își aleg cursuri care au timp să le urmeze pe lângă job-ul lor. Cursurile erau interactive, dacă aveai o neclaritate se putea discuta pe aceeași temă, se dădeau exemple concrete, era cu totul altfel față de cum eram obișnuiți până atunci. Chiar dacă nu știam italiana foarte bine, înțelegeam pentru că

SECȚIUNEA STUDENȚI ERASMUS

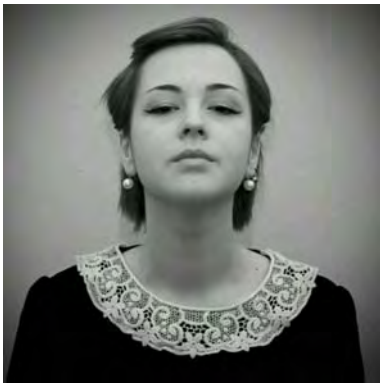
“În 2009 am înregistrat brevetul de invenție ce are la bază cercetările din acea vreme [de student Erasmus, n.n). Au urmat încă 3 brevete de invenție, participări la saloane internaționale de invenții și astfel, am reușit să câștig medalii de aur, argint și premii speciale. Totul s-a întâmplat datorită aceluia: Simona, nu, tu te duci în Italia!”

erau multe denumiri asemănătoare cu cele din limba romana și îmi făcea plăcere să mă duc la cursuri. La lucrările practice era altfel. Nu am înțeles de ce nu erau obligatorii. Mergea doar cine dorea și în special cei din an terminal care își pregăteau lucrarea de licență. Aveau la aceea vreme laboratoare super dotate. Am învățat să lucrez pe aparate care la noi doar le admiram de la distanță. Mi s-a părut foarte interesant și folositor ca se făceau analize pentru produsele agro-alimentare ale micilor producători din zona de la fructe la vinuri, ulei, etc. Se făceau și degustări de tot felul. Am participat la degustări de oua, frunze de țelina până la degustări de vinuri. M-am simțit flatată când profesorii și doctoranzii de la laboratorul de enologie m-au lăudat ca știu folosi cu mare îndemănare ustensilele și aparatura de laborator uzuală și astfel au avut încredere în mine de multe ori să-mi lase în primire laboratorul când erau plecați în vestita pauză de masă la italieni între 12-14. La fel a fost și la laboratorul de Microbiologie, atât eu cât și Crina i-am impresionat cu dexteritatea cu care lucram cu ustensilele de laborator. Nu pot spune că îmi era dor de casa, adică vorbeam cu ai

mei pe internet, și știam toate noutățile. În plus eram înconjurată de câteva fete foarte familiare; familia care ne-a închiriat apartamentul era un cuplu de bătrânei de 80 ani, foarte simpatici și culmea domnul semăna cu tata. Când i-am arătat d-lui Alai poza cu tata și el s-a minunat și astfel îmi spunea că el e tatăl meu din Italia. Dl Alai fusese director la Camera de comerț din localitate și cunoștea foarte multă lume și cum în zona erau mulți mici producători organizau deseori ziua porților deschise și era tot timpul invitat așa ca ne luau și pe noi cu ei să descoperim farmecul locurilor respective intrând în contact cu localnicii. Am fost la Sărbătoarea căpșunilor, la diferiți producători de vinuri, ulei de măsline, la degustări de vestita piadina, și alte manifestări. În paralel cu școala am încercat să profităm de vizita noastră în Italia, astfel am călătorit un pic în weekenduri: am văzut Roma, Florența, Urbino, Verona, Veneția, Padova, Bologna plus că eram la 17 km de coasta Adriaticii și astfel am fost la Cesenatico, Milano maritima, Riccione, la AquaFan, Rimini, Cervia, etc. Am organizat o cină românească pentru câțiva profesori și doctoranzi cu

care am reușit să ne împrietenim și au fost foarte încântați de sarmale și de vinul românesc care l-am servit. În această perioadă am învățat să gătesc și să mă gestionez și financiar cât mai bine. A fost o experiență de bun augur pentru mine. Au venit și zilele în care am avut de susținut examenele, cu niște emoții de abia le puteam stăpâni deoarece erau examene orale, dar au trecut cu bine, și astfel mi-am dat seama că am reușit să învăț chiar foarte bine italiană. După întoarcerea în România totul era altfel. M-am întors în plină sesiune așa că m-am apucat de învățat deoarece cursurile care le-am urmat în Italia, eu le aveam în programă în anul următor. Atunci încă nu eram conștientă de influența pe care urmau să o aibă cele 4 luni de student Erasmus în Italia asupra viitorului meu. Abia în anul următor a început să ia contur totul. La sfârșitul primului semestru în anul 4 trebuia să mă gândesc la teza de licență. Astfel am început să mă gândesc și în mod ciudat gândurile mele erau tot spre Italia, îmi reaminteam cu plăcere acele 4 luni. Vroiam să fac ceva inedit la lucrarea de licență îmi tot răsfoiam caietul de la lucrările practice de Enologie din Italia. Eram

în sesiune și din păcate sau pot zice fericire sau așa a fost să fie, profesorul de Tehnologii fermentative nu a vrut să-mi recunoască nota de la cursul de Enologie din Italia, spunea că am fost la distracție acolo și materia lui trebuie să o învăț. Nici nu am insistat că nu avea rost, și cred că bine am făcut. Aveam o idee în legătura cu ce vroiam să fac la licență dar învățând pentru examenul care nu-mi era recunoscut mi-a picat fișa. În 3 zile aveam deja titlul lucrării. Îndrumătorul lucrării a fost foarte încântat de idee. Cuvântul cheie era polifenoli. La susținerea tezei de licență am prezentat profesorilor 2 produse finite. Acela a fost începutul. În 2009 am înregistrat primul brevet de invenție ce are la baza cercetările de la aceea vreme. Din 2011 am scos pe piață produsul fabricat după brevetul de invenție care a adus o bucurie imensă multor oameni care-l consumă. Au urmat încă 3 brevete de invenție, participări la saloane internaționale de invenții și astfel am reușit să câștig medallii de aur, argint și premii speciale. Totul s-a întâmplat datorită acelu. Simona, nu, tu te duci în Italia! Mulțumesc programului Erasmus!

Silvia-Lorena Cârslan

Universitatea de Vest din Timișoara

Premiul 2

La început îmi era frica. O frica ușor stupidă, dacă mă-ntrebați acum. Apoi au urmat curiozitatea și teama în proporții aproape egale. După care a început nebunia și riscul de a face totul posibil. Da, îți trebuie și puțină nebunie, cred eu. Cel puțin în cazul meu. Imaginează-ți, îți cade o mașină de spălat peste degetul mare de la picior cu patru zile înainte să pleci. Afara e iarna, ninge. Singurele cizme în care îți încapă piciorul cu un deget mare cât o para sunt pline de zăpada în exterior și de apa în interior. Și pleci la drum pentru vreo 2 zile cu autocarul ca deh, n-ai bani de avion. Pleci și habar n-ai unde te duci sau cum o să fie. Singurul lucru care te ajută să nu înnebunești este doza mare de inconștiență pe care o ai la 20 de ani. Ajungi, picat din cer, la vreo 3000 de km de casa, undeva prin Franța – Montpellier mai exact. Gramatica, si conditionel-ul și passe compose-ul învățat la școală nu-ți sunt de nici un folos când întrebi lumea pe strada unde e campusul universitar. Sertarul

cu vocabularul tocit în cei 8 ani de franceza nu vrea sub nici o formă să se deschidă. Încerci pe engleza dar lumea nu prea te înțelege. În final te lasă inima să iei un taxi care, evident, te taxează cu 300% pentru ca habar n-ai să ceri restul. Tot ce știi e „merci”. „Mulțumesc domnule pentru ca mi-ați făcut un tur al orașului deși destinația era chiar după colț!”. Prima săptămână trece repede. Școală, acte, înscriere, haos total. Începi să vezi ca mai sunt și alții în situația ta fapt ce-ți creează o bucurie ușor bolnava în suflet. Capra vecinului... Credeai ca ești singurul, așa-i? Te consolezi cu ideea ca mai sunt mulți alții ca tine sau poate chiar mai rău. „Aaa, nici tu nu ti-ai semnat learning agreementul? Nici eu!”. Și așa legi primele prietenii. Primele zile după ce cunoști ceva lume sunt de vis. Petreceri aproape non stop, bonding că deh, lumea trebuie să se cunoască. Uită de școală, uită de scopul tău aici! Carpe diem îți sta scris

în frunte. Cum putea să-ți fi fost frica la început, cum era să ratezi tu așa ceva din cauza drobului de sare, cuuum? Uite căta lume taree e aici din toate părțile lumii! This is the Life! Asta e viața... viața faina pana într-un moment. Pana în momentul în care îți reamintești care este scopul tău aici. Și reamintirea asta nu vine singura, are și ceva bonusuri sau, mai bine zis, penalizări de întârziere. Pentru prima dată îți dai seama că tu aici nu ești în vacanță, ci ai venit să înveți și să-ți iei creditele altfel dai o droaie de bani (pe care oricum nu ii ai) înapoi. Tu nu ești aici cu ai tai, prieteni sau familie, ci singur. Și de parca totul nu ar fi de ajuns, te apuca și dorul. Ei, cum să le explici tu la străini că îți este dor când cuvântul „dor” nu are traducere?! Cum le explici tu că ți-e dor de părinți de mori, de casă, de graiul tău? Dar mai ales, cum le explici tu dorul mistuitor de Dunăre?! „Mi-e dor de Dunăre de mor! Mă usuc de

SECȚIUNEA STUDENȚI ERASMUS

“Port în mine pe fiecare dintre toți cei pe care i-am cunoscut în timpul stagiului Erasmus(...) Vorba unui foarte drag prieten: With everyone I left a small piece of my heart and now I feel a little bit as if I'm shattered all over the globe”

dori!" Aceasta este punctul cel mai adânc în care un Erasmus poate fi înfundat. Sau poate nu. Poate exista și următorul nivel, de exemplu, atunci când te îmbolnăvești – o infecție. Mergi la farmacie, cu dicționarul după tine și frazele de pe Google Translate scrise pe o foaie. Tanti de la farmacie îți da un tratament pe care îți dai ultimii bani. Te doare sufletul, iar ieși în oraș, bei apă de la baie și vii pe jos acasă dar măcar te faci bine! Și... nu te faci. Ti-e mai rău ca înainte. Te duci la spital. Stai 3 ore la coada, nu te baga nimeni în seama. La un moment dat te întreabă o asistenta ceva. Pana apuci să îi răspunzi dispare. Și-a dat seama că nu pricepi ce-ți zice. Te duci la alta coada, întrebi lumea, poate-poate știe cineva engleza. Intr-un final, prin nu știi ce minune, un doctor te invita în cabinet și te întreabă ce ai. Când îi zici, te întreabă pe jumătate râzând: „Și pentru asta ai venit pana aici?” „Pai mă doare și nu trece, ce ar trebui să fac?!” „Pentru asta trebuie să mai aștepti, am doi cu hemoragie pe care trebuie să îi vad. Mai durează vreo 2-3 ore.” Și brusc, îți trece tot. Și durere, și nervi și tot. Pleci acasă

înjurând în limba ta, lucru care îți da o enorma satisfacție pentru că știi (sau sperii) că nu te înțelege nimeni. Iar după toata aceasta furtuna de întâmplări și sentimente începe... Începe cea mai frumoasa perioada din viata ta și nu-ți vine să crezi că este viata ta pentru că pare un film. Îți faci prieteni, nu doar amici. Oameni dragi, oameni frumoși ce ti se lipesc de suflet și pe care nu mai vrei să-i lași să plece. Oameni pe care i-ai lua cu tine acasă și i-ai face o parte din tine. Trăiți ca o adevărată familie, mai unită și mai iubitoare poate decât propria ta familie. Nu mai exista prejudecăți... sau stai? Ce-s alea prejudecăți? Tot ce știam despre ceilalți se șterge o data cu omul. Omul drag, omul frumos, omul pe care îl iubești pentru ceea ce e, pentru că a apărut în viata ta. Și îi iubești pe toți atât de mult încât ai vrea să îi faci mici-mici și să îi iei cu tine pe umăr peste tot. Cu cât îi cunoști mai bine cu atât îi iubești mai mult. Este iubirea aceea despre care citeai când erai mica în cărți. Iubirea pură, izvorâtă din nimic, fără interes sau scop. Este, și atât. Și te bucuri că

este. Dar, ca în orice poveste, urmează și inevitabilul punct culminant. Terminii cu bine examenele și îți rămân bani. Te urci împreună cu un prieten în primul tren. N-ai decât un rucsac plin cu vise și ceva haine de schimb. „Când ne întoarcem acasă?”, „Nu știu, când rămânem fără bani.” Și pleci... ziua, trenul și orașul. Libertate. Nu-ți mai pasa cât e ceasul, ce data e, daca ploua. Ești cu oameni dragi și ei sfințesc locul, oricare ar fi el - gara, parc sau hostel. Ajungi în locuri în care nici nu visai. Cunoști lume de pe tot globul și la fiecare le lași o părticică din tine. Legi prietenii pe viata intr-o seara, la o sticla de vin, pe malul unui râu în timp ce numeri stele. În fiecare loc în care ajungi lași o parte din tine. Și o parte oamenilor cu care legi prietenii. Iar apoi vine momentul pe care ti-l doreai cu atâta ardoare la început și pe care îl rugai apoi să nu mai vina - plecarea. Ploua cu promisiuni de revedere, „O să-ți scriu!”, „Sunt sigur că o să ne revedem cât de curând!”. Ti se rupe sufletul a doua oara, mai tare decât la început. Ai da orice să ramai. Ai da orice să re trăiești momentele unice care vor

alcătui mai apoi cea mai frumoasa perioada a întregii tale existente. Acum încă nu ești conștient de asta dar vei fi peste puțin timp. Cu plecarea fiecăruia dintre noi, se mai inunda un etaj din cămin... Asta a fost, pana aici „am plătit”. Aceasta este povestea mea. Erasmus mi-a schimbat viata și oricât de urat s-ar uita la noi profesorii când zicem asta, Erasmus nu este o experiență de studiu, ci o experiență de viata. O experiență care te schimba din rădăcini, te ajuta să te (re)descoperi, să te cunoști, să te înțelegi, să știi cine ești cu adevărat. Port în mine pe fiecare dintre toți cei pe care i-am cunoscut în timpul stagiului Erasmus. Vad în mine o parte din ei, din fiecare și mă simt că un mozaic... un mozaic, de iubire, de fericire și de mulțumire că am avut ocazia să trăiesc așa ceva pe propria-mi piele. Este ceva ce nimeni nu poate înțelege. Nu ai cum să înțelegi decât daca ai trăit-o. Vorba unui foarte drag prieten: „With everyone I left a small piece of my heart and now I feel a little bit as if I'm shattered all over the globe”.

Mihaela Gulias

Universitatea din București

Premiul 3

Multe de câștigat și mai nimic de pierdut. Cam acesta este rezumatul tuturor ezitărilor mele înainte de a participa la selecția Erasmus. După trei ani petrecuți în sânul Universității București, dorința de a schimba peisajul, la toate nivelurile, devenise deja de mult timp o nevoie. Experiența celorlalți care-și încercaseră norocul înaintea mea devenea cu fiecare povestire o istorie ispititoare în care voiam să-mi găsesc și eu locul. Destinația a fost hașurată în minte cu mult înaintea concursului, astfel încât nu am stat nicio secundă la îndoială atunci când am ales ca primă opțiune ULB în Bruxelles. Cele două burse de vară pe care le-am obținut în timpul facultății mi-au dat răgazul să descopăr acolo pe de-o parte un oraș fermecător, fierbând de un preaplin deopotrivă uman și cultural, pe de altă parte, un mediu academic ce mi-ar fi oferit oportunități reale de a avansa în direcția proiectului meu de

cercetare. Așadar, am ales Université Libre de Bruxelles cu certitudinea că nu voi avea de regretat, cu încăpățănarea de a ajunge acolo și cu speranța de a nu dezamăgi pe nimeni. Nu mi-am pus niciodată problema că selecția ar fi un obstacol, de aceea, probabil, aflarea rezultatelor nu mi-a adus nici bucuria, nici siguranța plecării. Nici toată tărșenia cu actele necesare, fuga de la un birou la altul, learning agreements și așa mai departe, nu mi-a dat prea mari emoții. Am trăit întregul travaliu al viitorului student Erasmus cu o impasibilitate nefirească. Motiv pentru care, presupun, primele impresii de la fața locului au fost extraordinar de puternice. Rătăcirea prin campusul imens al facultății, de la o sală la alta, printre mii de chipuri, printre sute de voci a fost primul semn că mă aflu într-o altă lume, că acolo se trăiește altfel. Senzație confirmată de altfel și-n lumea profană a celor din afara universității unde orașul însuși devenise un

personaj principal al poveștii Erasmus. Printre impresiile cele mai puternice, nu neapărat primele însă, se numără cele de la cursuri. În cele cinci luni petrecute la ULB am asistat, fără doar și poate, la unele dintre cele mai fascinante, mai zguduitoare și mai incredibile experiențe academice din viața mea de student până acum. Dincolo de calitatea spațiului universitar și a aparatului aferente, care au devenit oricum locuri comune ale supremației standardelor occidentale, mă refer aici la oameni și la capacitatea lor de a crea o dimensiune spectaculară a unei ore de curs. Subiectele foarte precise, abordările inedite, coerența și relevanța cercetării transformau intervalul unui curs nu într-o paradă a unei inteligențe reci, ci într-o clocotire, un spectacol al unor minți strălucite. Am resimțit pe propria-mi piele tradiția libertății din acea instituție, alegându-mi cursuri din domenii aparent distincte (istorie, filosofie și literatură)

SECȚIUNEA
STUDENȚI
ERASMUS

“Am avut nevoie de această porție de realitate pentru a scăpa de toate prejudecățile care ne vin de peste tot și care sunt cu atât mai apăsătoare, cu cât știi că ești tot mai departe de acasă. Am avut nevoie de această confirmare pentru a decide odată pentru totdeauna asupra viitorului meu.”

și înscriindu-le într-un parcurs coerent. Pentru prima dată în viața mea am făcut doar ceea ce îmi place, și nu aiurea, ci conform proiectului de cercetare pe care îl demaraseam înainte de a ajunge acolo. Nu este, cu siguranță, puțin lucru, cu atât mai mult cu cât mă bucuram de sprijinul real al unor oameni care au crezut în mine, deși nu eram de-a lor. În plus, nu am remarcat doar, ci am simțit în diverse contexte că relația profesor-student este acolo înțeleasă ca una de tipul maestru-discipol, că poate fi mai personală, mai profundă, fără să iasă din firescul ei. Dincolo de aceste aspecte, viața studentească este una febrilă în autenticitatea sa. Prezența numeroșilor studenți străini îi dă un cosmopolitism pe care regret că nu l-am întâlnit decât foarte rar în România. În întâlnirile noastre am avut pur și simplu impresia că mă aflu în mai multe locuri deodată. Spun acest lucru pentru că fiecare dintre noi, Erasmus sau nu, belgian sau străin, venea cu povestea lui, cu obiceiurile și preocupările-i specifice, astfel

încât fiecare ieșire a fost o aventură. Să descoperi mereu lucruri despre tine prin ochii celorlalți și să știi că acest sentiment este împărtășit este un lucru minunat și, de aceea, irepetabil. Mai mult decât atât, aș îndrăzni să spun că din acest punct de vedere experiența Erasmus este una creatoare și fondatoare. Nu în mod întâmplător am lăsat spre sfârșit, căci așa a și fost, de altfel, în ordine cronologică, încercarea răscolitoare a sesiunii de examene. O pleiadă de prejudecăți și de temeri transformă această perioadă în angoasa majoră a seriei de delicii a studenției în străinătate. Ce este mai rău e că sfârșește prin a deveni astfel înainte chiar de a o cunoaște. Trebuie însă să spun că lucrurile nu sunt chiar atât de fatale precum par. A fost vorba într-adevăr de câteva nopți nedormite, dar nimic nu se compară cu fericirea pe care am trăit-o văzând surprinderea crescând până la bulversarea profesorului din fața ta (trebuie să precizez că examenele au fost orale,

cu excepția unuia), încântarea, mulțumirea și, în final, feliicitările lui. Iar cum sistemul de notare acolo, după cum se știe, este de la 1 la 20, nota maximă este un mit sau, cel puțin așa auzisem și în țară, și la ULB. Nu mică mi-a fost mirarea când am văzut această notă pe câteva dintre fișele mele de evaluare, urmată de niște comentarii justificative. Abia apoi urma să înțeleg rostul administrativ al acestora. Mai precis, atunci când m-am dus cu ele la secretariat. Scena nu este departe de teatrul absurd: după ce au văzut fișele și după ce au înțeles că sunt Erasmus, două doamne nervoase au început în cor să mă ia la întrebări bănuindu-mă că mi-am acordat singură notele. În sfârșit, după o întreagă anchetă de confruntare a scrisului și semnăturilor profesorilor, timp în care eu nu mai înțelegeam nimic, au fost de acord să-mi valideze notele, fără a uita să-mi spună înainte: "Ne pare rău, domnișoară, dar trebuie să ne înțelegeți, aici 20 se dă pe declarație pe proprie răspundere". Am plecat de

acolo amuzată și aiurită, cu fișele autentificate, ca să zic așa, și cu inima ușoară că totul s-a terminat cu bine. Carevasăzică, 20, nu oricum, ci pe proprie răspundere! Peste câteva zile de la această întâmplare se încheia oficial și sejurul meu Erasmus. S-a terminat mai repede decât aș fi vrut eu, dar a fost un timp rodnic, de cunoaștere și autocunoaștere. Oamenii pe care i-am cunoscut, discuțiile la care am participat, conferințele la care am asistat, materialele pe care le-am primit mi-au dat încrederea să pariez pe mine în continuare. Am avut nevoie de această porție de realitate pentru a scăpa de toate prejudecățile care ne vin de peste tot și care sunt cu atât mai apăsătoare, cu cât știi că ești tot mai departe de acasă. Am avut nevoie de această confirmare pentru a decide odată pentru totdeauna asupra viitorului meu. Iar stagiul Erasmus a fost o etapă formatoare și deschizătoare de drumuri. M-a pregătit pentru ceea ce urmează: un an de studiu în Franța cu o bursă a guvernului francez.

Adriana-Monica Velcea

Colegiul Național Vocațional „Nicolae Titulescu” - Slatina

Premiul 1

Povestea celei mai frumoase experiențe de mobilitate? Este povestea pe care, de șase ani încoace, o spun la fiecare început de an școlar elevilor cărora le devin profesoară de franceză, încercând să le transmit astfel măcar o fărâmiță din dragostea mea pentru cultura franceză. Este povestea pe care o istorisesc adesea în cancelarie, profesorilor interesați de burse de formare sau prietenilor care vor să cunoască Franța. Este povestea mea și trebuie transmisă mai departe, nu pentru a obține un premiu, ci pentru a mulțumi în mod direct persoanelor care au participat la desăvârșirea mea personală și profesională, dar și pentru a-i încuraja pe cei care vor să-mi urmeze exemplul.

Ca orice experiență de formare, și basmul meu începe cu „a fost odată”. Nu prea demult, prin 2005, eram studentă și urma să susțin examenul de licență la facultatea de română-franceză a Universității de Vest

din Timișoara. Chiar în acel an am aflat de existența unor burse de asistenți lingvistici Comenius. Nu-mi prea venea să cred că cineva urma să alocă o importantă sumă de bani pentru a mă trimite pe mine să cunosc țara, a cărei limbă o puteam preda și să transmit noțiuni despre cultura și civilizația românească. Cu toate acestea, am completat formularul de candidatură cu meticulozitatea și răbdarea pe care numai un absolvent de Liceu Pedagogic o poate avea, ștergând și rescriind în limba franceză, căci, dragii mei, pe vremea aceea, așa stăteau lucrurile. Nu eram convinsă că voi fi aleasă, dar pe de altă parte simțeam că un astfel de stagiu ar fi o răsplată binemeritată pentru cei 15 ani de când învățam franceza fără a aștepta nimic în schimb, fără a spera că într-o zi voi ajunge să văd Parisul, motivată fiind la început doar de bunicul meu care mă învățase încă de la grădiniță „La semaine du paresseu”, o poezioară despre zilele săptămânii.

Și cum nimic bun nu se face fără trudă și fără lacrimi, am plâns când am văzut rezultatele selecției. Dorisem și doream în continuare să merg în Franța, dar chiar în nord, chiar atât de departe, tocmai în Normandia?

Dar, ca în orice poveste, cel care râde la urmă, râde mai bine, iar repartizarea mea în Normandia a fost de bun augur.

După un examen de licență cu rezultate bune și vizită pregătitoare la sediul Agenției din București, m-am trezit într-o bună zi într-un hotel din Paris, așteptând-o pe doamna Annie Hullin, profesoara care urma să-mi devină coordonator și bună prietenă. Este Annie a mea (devenită astfel la insistențele ei prelungite, deși cei din agenție ne preveniseră că în străinătate, persoanele se tutuiesc) care chiar săptămâna trecută mi-a scris de la New York și care an de an îmi trimite cărți poștale din lumea întreagă: din vacanța petrecută în Italia, din Japonia – de la sora ei de-acasă – din

SECȚIUNEA
ASISTENȚI
COMENIUS

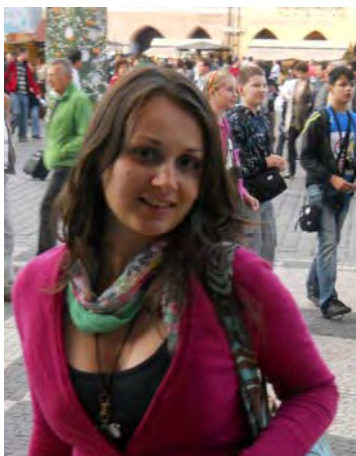
“Povestea și-a atins scopul, a format un profesor de franceză dedicate meseriei pe care o practică, care se preocupă constant să învețe și să transmită valori europene elevilor pe care îi are în grijă și celor din jur...”

Rouen. Cine este Annie? O profesoară de istorie care, aidoma disciplinei pe care o predă, este un amestec de forță și înțelepciune izvorâtă din cunoașterea profundă a trecutului. Este un om care vizitase deja România când m-a cunoscut, care ne iubea țara, care nu se teme de români și care aducea pentru prima oară un asistent român în liceul Tomas Corneille, încercând să continue un parteneriat școlar cu Iașiul, dar și să schimbe imaginea noastră în rândul elevilor ei și al personalului școlii. Și cred că împreună, am reușit! M-am integrat cu ușurință în viața liceului, mi-am pregătit cu dragoste lecțiile de cultură și civilizație românească pe care le-am predat în franceză, i-am convins pe elevi, dar și pe câțiva profesori, să învețe puțină română, iar spre final, drept mulțumire, le-am pregătit o expoziție despre țara mea și, prin complicitatea bucătarului, un prânz tradițional, la

cantina școlară, cu ciorbă de perișoare, mămăliguță și alte câteva bunătăți. Nici ei nu s-au lăsat mai prejos: m-au invitat la cursuri în afara programului obligatoriu, mi-au oferit posibilitatea să citesc elevilor basme românești, m-au invitat să-i însoțesc în diferite excursii. Am învățat metode noi de predare, am conștientizat că stăpânesc foarte bine limba franceză și am învățat și să am încredere în forțele mele. Dovada faptului că am izbutit să schimb ceva am primit-o direct, chiar de la directorul liceului, care fusese reticent în a accepta un asistent din România, dar care, atunci când am mers să-mi iau rămas bun, în decembrie, mi-a mărturisit această teamă inițială și mi-a mulțumit pentru atitudinea mea. Nu m-am simțit jignită de neîncrederea care planase asupra mea așa cum se simt mulți români plecați în străinătate, am simțit doar că mi-am făcut pe deplin

datoria. Povestea mea, ca atâtea altele, se desfășoară pe mai multe țărâmurii. Am călătorit prin Germania, Noua Zeelandă și Costa Rica ca vântul și ca gândul, prin intermediul celorlalți trei asistenți lingvistice cazați în liceu ca și mine. În mica bucătărie pe care o împărțeam, în fața unei farfurii cu mămăligă, brânză și smântână se nășteau prietenii durabile. După ce ne-am familiarizat virtual cu aceste țări, ne-am întors în Franța și, tot împreună, în mașini nemțești puse la dispoziție de alți asistenți prieteni, am cucerit Normandia: Mont Saint Michel, Caen, Bayeux, Honfleur, Deauville și Trouville, Coutances, Etretat... Annie, devenită între timp preferata tuturor, deși doar mie îmi era coordonatoare, ne-a condus pe urmele lui Monet, la Giverny, într-o superbă zi de toamnă, iar mai târziu la

Versailles, înainte de întoarcerea mea acasă. Povestea și-a atins scopul, a format un profesor de franceză dedicat meseriei pe care o practică, care se preocupă constant să învețe și să transmită valori europene elevilor pe care îi are în grijă și celor din jur, dar contrar basmelor clasice, acesta nu s-a încheiat încă. Toți cei care ne-am cunoscut la Barentin, în liceul Thomas Corneille, păstrăm și astăzi legătura. Elevii mei se bucură de felicitările primite pe post de material didactic de la Annie cu ocazia fiecărei mari sărbători din Franța. Cât despre Jenny, asistenta din Germania, fermecată de ce auzise despre România, a decis să-mi devină oaspete, timp de o săptămână, în vara următoare, în 2006. Dar aceasta este o altă poveste... sau un alt capitol de roman.

Dana-Dumitrita Termuze

Premiul 2

Am început Aventura Comenius, după cum o denumesc eu în ziua de azi, în deja îndepărtatul 2011. La început nici măcar nu știam de ce aplic pentru mobilitate Asistent Comenius, probabil că simțeam nevoia de a schimba meseria. Așa se întâmplă atunci când nu-ți ascuți vocația, aveam să aflu mai târziu, te pierzi pe niște drumuri fără să înțelegi ce anume te readuce pe strada care ți-e menită prin talent. Până în momentul sosirii în Cehia, căci acolo am descoperit un mic Paradis (da, știu nu sună a locul în care poți găsi un paradis, dar totuși, al meu a fost acolo) nu m-am documentat deloc despre țară, oameni, orașe. Mi-am dorit să știu cât mai puține cu putință, deoarece mi-am dorit să descopăr totul prin

experiența personală, nu prin cărți sau articole care mi-ar fi influențat părerea. Se spune că cehii sunt oameni reci. Așa o fi, dar eu nu am simțit asta. Am simțit bunătatea lor sufletească, am simțit generozitatea, dăruirea pentru munca lor, spiritul de echipă, corectitudinea și mai ales, pofta de viață. Mi-au insuflat câte puțin din fiecare, și au făcut-o atât de bine încât și acum, la mai bine de un an de la întoarcere, frazele mele încep adesea cu "Atunci când eram în Cehia...". Desigur, ideal ar fi să îmi fac prieteni noi, căci cei vechi își dau ochii peste cap și înțeleg ce fel de poveste urmează. Activitatea mea de acolo a fost extrem de variată. Am intrat în contact cu copii de toate vârstele, dar și cu adulți. Am predat unor grupe de vârstă și tipuri de audiențe foarte diferite, și pot spune că practica

pedagogică, dar și tainele pedagogiei le-am deprins acolo. N-am să descriu însă aceste lucruri (plictisitoare poate, căci sunt aspectele tehnice ale predării - în cazul meu a fost vorba de Limba Engleză). Mi-ar plăcea însă să scriu despre micile satisfacții cotidiene pe care le-am avut acolo, lucruri care îmi aduc zâmbetul pe buze și astăzi. 1. Din Transilvania fiind, le-am povestit copiilor despre vampiri. Având vârsta de 12-13 ani, este subiectul care i-a atras la maxim. Dorind să le mențin imaginația vie cât mai mult timp cu putință, le-am spus că vampirii sunt reali, și că în Transilvania sunt șanse foarte mari să întâlnească vampiri. La ora următoare mi-au spus că vor să organizeze o excursie cu clasa în Transilvania, "you know, go vampire-hunting". La ora de desen

**SECȚIUNEA
ASISTENȚI
COMENIUS**

"Mi-e dor de ei, mi-e dor de toți acei oameni, copii și oameni mari care mi-au influențat în bine decizia de a continua pe drumul carierei didactice. Cred că nu sunt departe de adevăr atunci când spun că datorită lor, azi sunt profesoară. (...)

După multe perindări, mi-am găsit menirea"

mi-au făcut desene cu Dracula și vampiri, desene pe care le păstrez încă, cu mare drag. 2. De sărbătorile populare, le-am povestit despre tradițiile noastre. Cea mai dragă mie este cea de Dragobete, când fetele își pun busuioc sub pernă, ca să-și viseze viitorul soț. A doua zi, o elevă m-a căutat ca să mă întrebe ce înseamnă faptul că a visat cu toată clasa, după ce și-a pus busuioc sub pernă. 3.

Am reușit să contactez o școală din Cluj, pentru a face un mic schimb de scrisori între elevi. Copiii au fost pur și simplu fascinați de contactul cu alți copii, de vârsta lor, din altă țară (desigur, cei din România au fost întrebați despre vampiri). 4. M-au întrebat care este jocul meu preferat. "Mimă", am răspuns eu. Le-am arătat regulile, ghiciți care este acum, jocul lor preferat. 5. De 1 iunie, am jucat

împreună "Țară, țară, vrem ostași!", "Baba-oarba", "Flori, fete și băieți". Ei m-au învățat un joc cehesc, numit Pesek. În momentul de față, jocul pe care l-am învățat de la copiii din Cehia este una dintre activitățile de care mă folosesc cel mai des la clasă. Ar mai fi multe alte amintiri, una mai frumoasă decât cealaltă, încă mai sunt atâtea pe care le-am păstrat cu nesaț în suflet! Mi-e dor de ei, mi-e dor de

toți acei oameni, copiii și oameni mari, care mi-au influențat în bine decizia de a continua pe drumul carierei didactice. Cred că nu sunt departe de adevăr atunci când spun că datorită lor (de fapt datorită mobilității care mi-a dat ocazia să-i cunosc pe toți cei de la SNP Zakladni Skola din Hradec Kralove) azi, sunt profesoară. O foarte fericită profesoară, căci după multe perindări, mi-am găsit menirea.

Ana Maria Lunșu

Numele meu este Ana. În acea vreme când am realizat aplicația pentru asistenți Comenius, eram proaspătă absolventă a facultății. Implicată în programul de masterat, m-am confruntat cu o serie de frământări interioare...ce o să se întâmple cu viața mea în viitorul apropiat? care sunt cu adevărat lucrurile care mă pasionează și aș vrea să le aduc în viața de zi cu zi? Sub această formă a început totul. Am fost la o prezentare de-a Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale prin intermediul căreia am aflat de minunatele programe pe care le implementează destinate tinerilor și cel care mi-a atras atenția cel mai mult a fost cel de asistenți Comenius. Am ales să merg în Spania (Granada) pentru că acest stagiu nu a reprezentat decât o continuare în vederea aplicării cunoștințelor teoretice

dobândite de-a lungul a 6 luni în cadrul bursei de studiu Erasmus, oferindu-mi-se posibilitatea să descopăr un mediu academic diferit de cel românesc. Astfel, prin incursiunea mea în învățământul liceal spaniol, am reușit să-mi însușesc un model european demn de urmat pe care în prezent îl pun în practică la noul loc de muncă, în calitate de instructor FasTrackKids. În primul rând consider că acest program a constituit o experiență extraordinară pentru formarea mea profesională, dar și socio-culturală. Nu trebuie uitat faptul că practica reprezintă elementul central al unei profesii, iar posibilitatea pe care mi-a oferit-o acest grant a fost una deosebită, o ocazie perfectă pentru a lua contact cu modelul de învățământ spaniol.

Am aplicat pentru această bursă în scopul de a dobândi experiență în domeniul învățământului și implicit în lucrul cu tinerii, ținând cont că mi-am dorit să

urmez carieră didactică. Formarea cadrelor didactice este necesară și utilă, reprezentând o prioritate a sistemului de învățământ românesc. Nu există rețete pentru a fi un cadru didactic bun. În același timp, formarea viitoarelor cadre didactice nu poate fi lăsată la voia întâmplării. Motivarea acestora este o condiție a asigurării succesului în schimbările educaționale, iar acest program de asistență de care am beneficiat a avut rol decisiv în alegerea carierei profesionale. Îmi doresc ca învățământul românesc să-și modifice programele de studiu în raport cu nevoile elevilor și ale studenților, să se accentueze creșterea ponderii activității practice, a e-learning-ului și să se acrediteze cât mai multe programe de formare. Eu am avut posibilitatea să beneficiaz de toate acestea în cadrul liceului IES Aynadamar din Granada, Spania. În opinia mea, lucrând cu tinerii și se oferă posibilitatea de interacțiune,

SECȚIUNEA ASISTENȚI COMENIUS

“Stagiul pe care tocmai l-am încheiat a fost o experiență utilă atât pentru activitatea mea de viitoare profesoară/formatoare, cât și datorită perspectivei diferite pe care mi-am format-o asupra acestei cariere (...) În concluzie, această experiență mi-a schimbat cursul vieții profesionale și sunt foarte fericită!”

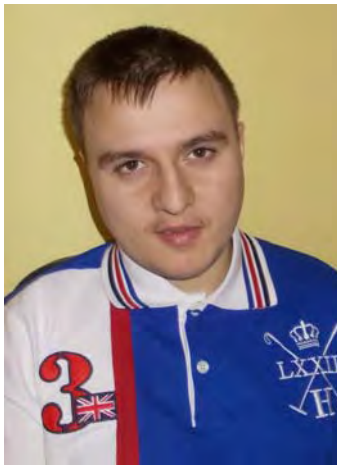
de cunoaștere, de sensibilizare la reacțiile lor, de înțelegere și de preocupare. Am încercat să elimin plictiseala, accentuată de lipsa legăturilor dintre conținutul predării și interesele reale ale elevilor prin utilizarea metodelor de educație nonformală. Din punct de vedere cultural pe perioada stagiului de asistență am urmărit să interacționez cu cât mai multe persoane care fac parte din culturi diferite și să descopăr diversitatea și multiculturalitatea din ei. Am avut posibilitatea să mă întâlnesc cu diverși actori ai comunității gazde și să am parte de o bună mentoră. Mi-am petrecut timpul liber, desfășurând diferite activități de voluntariat în domeniul

educațional, lucrând cu tinerii imigranți pe tematica discriminării și a egalității de șanse. Am organizat cine tradiționale în care mi-am invitat toate cunoștințele să deguste mâncarea și băutura romanică. Am realizat cu elevii activități recreative, de ecologizare și turism. Tot din punct de vedere profesional, participarea la acest stagiou interferează cu realizarea unui curs de animație socio-educativă. Personal, consider că impactul acestei experiențe asupra mea a avut o serie de consecințe pozitive, am câpătat mai multă încredere în mine și în forțele proprii, mi-am îmbunătățit competențele de comunicare, civice, sociale, am avut posibilitatea să

cunosc și alte oportunități oferite de UE prin intermediul persoanelor resursă.

Stagiul pe care tocmai l-am încheiat a fost o experiență utilă atât pentru activitatea mea ca viitoare profesoră/formatoare cât și datorită perspectivei diferite pe care mi-am format-o asupra acestei cariere. Fiecare zi de lucru a însemnat timp de calitate petrecut lângă oameni deosebiți. Întoarsă în țară am încercat să țin pasul cu timpul din București și să-mi caut un loc de muncă care să mă satisfacă la nivel personal și profesional. Ceea ce îmi era foarte clar era faptul că îmi doream să am un job pe domeniul meu de interes, cel al educației. Am început cu pași mici, cu multă răbdare și motivație...

rezultatul nu a încetat să apară deoarece în decursul unei luni calendaristice am fost chemată la un interviu pentru trainer FasTracKids. După am avut de trecut mai multe probe, iar în prezent lucrez la sediul principal din Tineretului. Mi-am îndeplinit obiectivul cu acest job și lucrez cu multă plăcere și implicare. Motivația salarială nu a fost atât de importantă pentru mine, însă motivația personală da, reușind datorită experienței spaniole și a oamenilor de care am avut parte. În concluzie, această experiență de asistență Comenius mi-a schimbat cursul vieții profesionale și sunt foarte fericită!

Alexandru Mihai Bălan

Asociația de Sprijin a Copiilor/Tinerilor Handicapați Fizici din România, filiala Giurgiu

Premiul 1

Experiența vieții mele

Numele meu este Mihai și, în vara trecută, am trăit cea mai frumoasă experiență a vieții mele. Dar, înainte să v-o povestesc, trebuie să vă spun câteva lucruri despre mine. Sunt o persoană cu dizabilitate fizică, respectiv parapareză spastică și, în ciuda diagnosticului, am marea șansă să mă pot deplasa, deși cu dificultate, singur pe distanțe mici, iar pe distanțe mai mari, însoțit. Deși aș dori să fiu precum majoritatea celor din jurul meu, sunt bucuros că nu mă aflu în fotoliu rulant. Cândva m-am revoltat că nu am primit și eu mai multe daruri, dar poate așa le prețuiesc mai bine pe cele pe care le am: o familie care mă iubește, rude care mă susțin și câțiva prieteni. În plus, experiența despre care vreau să vorbesc mi-a oferit satisfacții deosebite și mi-a dat posibilitatea să văd și să cunosc lucruri, oameni și

locuri cu totul deosebite. Mama, însoțitoarea mea, potrivit legii, a mers în mai multe mobilități, iar eu o întrebam când voi merge și eu. În ianuarie 2011, mi-a spus să consult Catalogul Atelierele Grundtvig. Am discutat împreună despre mai multe cursuri, dar am scris organizatoarei atelierului Dissolving Bodymind Borders, atelier organizat la Nisa, între 29 iunie-10 iulie 2011, de către Compagnie Arielandse, responsabilă fiind Annemarie Autere. Am trimis un mail în care îmi exprimam intenția de a participa, dar în care menționeam că sunt o persoană cu dizabilități. Mi s-a trimis formularul de candidatură și mai multe informații despre atelier și locație. Am trimis candidatura înainte de termenul limită și aceasta mi-a fost acceptată. Am început, cu emoție, să mă pregătesc pentru atelier: Anne ne-a

scris tuturor că, fiind mulți participanți vorbitori de limbă engleză (atelierul avea specificată limba franceză), să ne cumpărăm cursuri și/sau ghiduri despre țările participanților pentru a putea comunica mai bine (au fost participanți din Suedia, Letonia, Cehia, Turcia, Grecia, Italia, Franța, România). Cu cât se apropia ziua plecării cu atât eram mai neliniștit. Era prima dată când călătoream cu avionul și, totodată, când mergeam într-o țară străină în afară de Bulgaria unde am fost de câteva ori la Ruse. Totul a fost însă minunat: aeroportul H. Coandă, avioanele văzute de aproape, aeroportul din Viena, unde am avut escală și apoi cel din Nisa, cu minunata priveliște a Coastei de Azur și a mării. La Nisa, ne-a întâmpinat minunata Annemarie, care mi s-a părut un înger din clipa în care am văzut-o (în ciuda vârstei ea

SECȚIUNEA MOBILITĂȚII ALE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

“Pentru grupul meu de prieteni, eram acum cineva. Am proiectat fotografiile și le-am povestit despre fiecare dintre ele. Le-am spus și despre noile metode de a ne controla corpul și de a ne simți mai bine, iar la alte întâlniri, le-am arătat aceste tehnici (...) Am mult mai multă încredere în oameni și în mine.”

și-a păstrat alura tinerească și ținuta de mare dansatoare; modul cum s-a comportat cu mine, dar și cu toți ceilalți mi-a întărit această impresie). Ea ne-a condus până la Hotelul Lépanto, un hotel cochet situat în partea veche a orașului și aproape de plajă. Chiar din după-amiaza sosirii a început pentru mine aventura cunoașterii, ce a durat aproape două săptămâni. Am mers încet spre plajă făcând popasuri dese în care mă bucuram de priveliștea acestui atât de frumos oraș. Ajungând la plajă, am intrat puțin în apa transparentă și albastră a Mediteranei, cum nu am mai văzut o alta, apoi ne-am plimbat pe celebra Promenade des Anglais. Seara, pe terasa hotelului, a avut loc întâlnirea cu ceilalți participanți. Mi-au plăcut, majoritatea erau tineri, iar cu băiatul din Turcia chiar am vorbit despre Hagi. Anne ne-a comunicat programul; ne-a spus că activitățile atelierului vor avea loc la Universitatea din Nisa, unde există o sală închiriată special. Mie și unei doamne mai în vârstă din Letonia ne-a pus la dispoziție o mașină, condusă de fiica doamnei respective, Inta Balode. Programul începea la ora 9.30 sau 10.00 în unele zile și se termina la 17.00, cu o pauză de prânz de 1.30 ore. Programul propus de Annemarie, a fost pentru mine, care am făcut sute de ore de recuperare, fiind

operat de 3 ori și având parapareză, cu totul și cu totul nou, atractiv și foarte folositor. Ni s-au prezentat, fie de către Anne, fie de către invitații săi, tehnici de stimulare a corpului și a minții, conceptele și principiile de bază ale: BalletBodyLogic, Alexander, Feldenkrais și Pilates Technique, Bartenieff Fundamentals, Gymnastique Sensorielle, fiecare fiind apoi exersată cu sprijinul formatorilor care, de fapt, erau practicieni ai acestor metode. Aceste metode, spre deosebire de ceea ce făcusem până atunci, adică ritmicitate și suprasolicitare a corpului, puneau preț pe reflecția asupra mișcării, pe respirație, pe relaxare, pe o poziție corectă a corpului, pe conștientizarea fiecărei fibre care se mișcă, pe energia pe care o absorbim prin mișcare. Totul era deosebit, te ținea interesat și atent, dar așteptam și prânzul, ca nouă experiență a gustului. Îl serveam, fie la Pub-ul Carlone din apropiere, unde preferam salade Niçoise, fie oraganizam un fel de picnic la umbra pomilor din parcul Universității, cu multele bunătăți cumpărate de Anne și aranjate de noi toți. După savurarea acestora, ne mai odihneam puțin și reîncepeam programul de după amiază. Uneori, eu care nu sunt obișnuit cu un program atât de lung, am făcut pauze mai lungi, dar

buna Anne, deși a observat, mi-a spus că totul e O.K. În unele zile am mers să facem activitatea în locații precum Parcul Vilneuf Loubet, din apropierea Nisei, unde am studiat expresivitatea corpului în condițiile în care chipul era acoperit cu o mască, în grădinile muzeelor Chagall și Matisse, după ce le-am vizitat, fiind atenți la mișcare în opera acestor artiști și reprezentarea ei, sau în Jardin aux oliviers. Serile, Anne ne-a organizat un program de vis. Luam masa în grup, fie în Nisa, dar nu oriunde, ci pe plajă, în port sau în partea veche a orașului. În unele seri am mers în localitățile mici, dar nespuse de frumoase din apropiere Nisei, precum Cap d'Ail sau Villefrance sur Mer, unde serveam mese cu specific și într-o tipică atmosferă mediteraneeană. Duminică, 3 iulie 2011, am avut zi liberă, în care noi, micul grup din România am mers la Monte Carlo, excentrica destinație de vacanță a bogaților, VIP-urilor și vedetelor. Prezența la acest atelier mi-a dat și mie posibilitatea să văd Palatul princiar din Monaco, cu schimbarea gărzii, Cazinoul, Opera, impunătoarea Catedrală, panorama superbă a principatului. La întoarcere ne-am oprit la Menton și, după ce ne-am odihnit pe plajă, ne-am plimbat delectându-ne cu mirosurile de parfum pe bază

de citrice și lavandă. Pe 7 iulie a fost ziua mea de naștere, iar Anne și colegii mei mi-au făcut o mare surpriză, cîntându-mi Happy birthday și apoi spunându-mi "La mulți ani!", fiecare în limba sa. S-a întîmplat pe plajă, după ce am servit masa de prânz la restaurantul Bamboo. A fost cea mai spectaculoasă aniversare a mea, pe care n-am s-o uit niciodată. Cele 11 zile, deși atât de frumoase și pline de nou, au trecut foarte repede și a trebuit să ne întoarcem. Pentru grupul meu de prieteni, majoritatea din ASCHFR- Giurgiu eram acum cineva: unul la fel ca și ei, dar care a avut norocul să vadă Nisa, Monte Carlo și alte stațiuni de pe Coasta de Azur. Toți erau curioși să vadă fotografiile și să le povestesc. Am proiectat fotografiile și le-am povestit despre fiecare dintre ele. Le-am spus și despre noile metode de a ne controla corpul și de ne simți mai bine, iar la alte întîniri le-am arătat aceste tehnici. Una dintr prietenele mele, Elena este hotărâtă să participe și ea la un atelier. I-am explicat unde poate găsi catalogul. M-am simțit minunat, am învățat atât de multe lucruri, am văzut locuri pe care doar puțini oameni le pot vizita, am cunoscut oameni deosebiți. Am mult mai multă încredere în Dumnezeu, în oameni și în mine.

Bogdan Romanică

Dreams for Life

Premiul 1

Povestea de mai jos nu începe cu „A fost odată” și nu este despre vreun Făt Frumos, dar este o poveste sinceră, despre întâmplări pe care le doresc tuturor tinerilor. Totuși, povestea noastră are un lucru în comun cu basmele noastre românești, și anume, călătoria de inițiere și transformare prin care trece eroul, adică eu, Bogdan Romanică. Se face că în vara lui 2009, eroul nostru încheie primul an de masterat, la o facultate unde visurile se măsoară în numărul slide-urilor pe care profesorul încă ți le mai arată și te păcălește că masteratul e ceva mai practic. Confuzia din jur și personajele care-l înconjoară pe erou, ce sunt parcă prea fricoase ca să facă parte dintr-o poveste, îl fac pe Bogdan să audă chemarea interioară și să facă primii pași spre Serviciul European de Voluntariat. Precum Prâslea cel Voinic, care știe precis că el trebuie să

salveze merele de aur, la rândul său, Bogdan simte că drumul lui duce doar într-o direcție, Olanda, și aplică doar la o singură organizație, Atlantic Bridge. Astfel că visul lui se împlinște în septembrie 2009 când primește vestea că pentru 7 luni de zile, din ianuarie până în august 2010, Bogdan va fi în Kruiningen, un sătuc de 4,000 de locuitori, la o organizație de tineret care spune că ei dărâmă zidurile și construiesc poduri între oameni. „Building bridges, breaking down walls”. Săptămânile până la plecare se scurg greu, dar planurile și visurile pentru cele 7 luni îl fac pe Bogdan să simtă cum bucuria îi crește în suflet. Dar fiecare erou de poveste este supus la un test înainte de marea despărțire. Așa se face că alegerile prezidențiale sunt un moment trăit cu emoții, pentru că dorința de schimbare și de o viață mai bună în România i-au fost mereu în minte lui Bogdan. Dezamăgit de lucrurile necurate întâmplare și de

pseudo-modelele mereu prezente la TV, care sunt imaginea noilor generații, eroul pleacă în călătorie cu gândul de a nu mai face cale întoarsă spre România și dornic să-și găsească un alt regat, mai demn de puterile lui, de idealurile și de visurile sale. Fiind purtat prin nori pe aripile unui Airbus-Malev, Bogdan ajunge bucuros pe tărâmul Țărilor de Jos, iar în Amsterdam se întâlnește cu cea care îi va fi prietenă de nădejde, Mintă, din Lituania. Amândoi pornesc spre satul unde vor trăi sub nivelul mării. Acolo descoperă misterul și farmecul unui centru de tineret, care este casă și spațiu de lucru pentru câteva familii și pentru cei patru voluntari SEV. Dar, în acest tărâm nou, lucrurile îi sunt necunoscute tânărului Bogdan. Obiceiuri, ritualuri, felul de a vorbi, felul de a da mâna, credințele în Dumnezeu și în alți oameni, chiar și felul de a mânca sunt diferite. Acest lucru îl pune pe gânduri mereu, iar

SECȚIUNEA VOLUNTARI

“Bogdan e sigur acum, a crescut mult și știe că drumul lui este din nou în România. A învățat, din plăcerea pentru muncă și seriozitatea olandezilor, că doctorul trebuie să meargă acolo unde sunt oamenii bolnavi (...) Bogdan știe că trebuie să lucreze cu tinerii, știe că educația non-formală este pasiunea și talentul său.”

îndoiala față de vechile practici și obiceiuri pe care le are devine tot mai prezentă. Dar oamenii pe care îi întâlnește mereu sunt o adevărată binecuvântare pentru creșterea lui Bogdan. Încet-încet, Bogdan este provocat să învețe să descopere lumea și să-i înțeleagă pe cei din jur. Lu, un voluntar afro-american de 52 de ani, îi provoacă gândurile consumeriste și-l întreabă dacă adevărata fericire vine din distracție și plăcerile vieții sau din contribuția plină de sens pe care cineva o poate aduce în lume. Mînta îi prezintă lui Bogdan secretele dialogului și valorile lui Dalai Lama, iar această nouă pagină de viață pe care eroul o citește, îl face să asculte mai mult, să înțeleagă și să fie mai aproape de oameni. Drumul îl duce și spre Arnhem, la primul training adevărat, on-arrival training, unde un mare secret îi este prezentat eroului. Într-una din sesiunile de formare, trainerul îi provoacă pe voluntari să deseneze pe o foaie ce cred ei că așteaptă lumea, ce cred ei că au de oferit lumii. Un

moment incredibil, în care Bogdan desenează stângaci pe o foaie câțiva tineri să-și găsească și să-și urmeze drumul în viață. Ce descoperire, un moment de preț care schimbă acum total drumul lui Bogdan. Bogdan învață cum sunt tinerii olandezi, organizează cluburi de tineret, întâlniri informale, sesiuni de jocuri, prezențe în licee, întâlniri cu membri din diferite comunități, chiar și vizite la biserici protestante. Aflat într-o zonă conservatoare, Bogdan descoperă fața tradițională a Olandei, unde unii oameni merg de 3 ori la biserică într-o zi de duminică, în timp ce alții cântă în ritmuri de muzică rock „Hallelujah, praise the Lord”. Hmm, ce Pământ bogat avem. Dar drumul până la merele de aur este presărat cu multe provocări, iar în calea lui Bogdan apar oameni care-l fac să sufere și să nu înțeleagă de ce unele persoane nu pot să trăiască în pace. Frământări interioare, certuri și reproșuri, alți colegi voluntari îi arată și partea neplăcută a lumii, dar greu este binevenit, pentru

că din crize se găsesc cele mai frumoase răspunsuri și soluții. Iar dragostea necondiționată, răbdarea, empatia și compasiunea se dezvăluie eroului nostru și acesta le pune în tolba de călătorie. Un moment deosebit este un schimb de tineri, pe care Bogdan, împreună cu echipa lui minunată îl organizează. Europe Week este evenimentul prin care peste 30 de tineri din 6 țări vin în Kruiningen să învețe să construiască poduri între oameni. Acele zile sunt momentele în care Bogdan își descoperă pasiunea pentru educația non-formală, pentru tineri și pentru comunitate. Zilele pline de activități frumoase și nopțile în care adrenalina și bucuria venită din clipele petrecute cu tinerii nu-l lăsau să doarmă, i-au spus că aceasta este direcția pe care trebuie s-o urmeze. Poveștile sunt multe, iar amintirile sunt pline doar de bucurii ce-l fac pe Bogdan să zică mereu cât de binecuvântat este. Dar finalul este aproape și Airbus-ul Malev își deschide din nou

aripile, fiind gata de întoarcere. Bogdan e sigur acum, a crescut mult și știe că drumul lui este din nou în România. A învățat, din plăcerea pentru muncă și seriozitatea olandezilor, că doctorul trebuie să meargă acolo unde sunt oamenii bolnavi. La final de drum în tărâmul Țărilor de Jos, Bogdan știe că trebuie să lucreze cu tinerii, știe că educația non-formală este pasiunea și talentul său, știe că vrea să facă sacrificii și că vrea să lupte pentru idealurile tinerilor din țara sa. La doi ani de la întoarcerea acasă, Bogdan îi sprijină pe tineri să-și urmeze sensul autentic în viață prin asociația de tineret Dreams for Life pe care a înființat-o și în care pune multă pasiune. Amintirile și lecțiile de viață din Olanda sunt mereu prezente cu el și știe că, prin ceea ce face, schimbă în bine viața celor din jur. Dar povestea eroului nostru, a lui Bogdan Romanică, este abia la început și multe alte lucruri frumoase îl mai așteaptă.

Ruxandra Borca

Spice of Life Youth Centre

Premiul 2

Radiografia unei fete în tranziție

Nu e tot ce aș putea zice mai bun despre experiența asta, nu e nici chiar atât de rău, căci, oricât aș încerca, cuvintele nu mi vin atât de ușor precum aș vrea. S-ar putea ca ce vă zic să nu însemne nimic pentru voi, cei care citiți acum. Ceea ce poate însă să găsească o rezonanță în voi este ceea ce numele meu reprezintă acum, ceea ce Ruxandra va însemna pentru voi când o veți întâlni într-o bună zi. Îmi aduc aminte de cuvintele unei prietene din Serbia: de ce ai venit tu aici în Serbia, Ruxandra? Într-adevăr, de ce ai venit? Îmi aduc aminte de clipa în care am văzut apelul pentru participanți: YEU caută voluntari în Serbia, în perioadă iunie-octombrie 2011, pentru un proiect TIA pe tema minorităților și a dialogului intercultural în zone de conflict, la granița cu România, Kosovo și Ungaria. Deși știam câte ceva despre subiect, dat fiind faptul că lucram pe probleme

de istorie recentă, cred că niciodată nu m-am gândit serios să vin în Serbia și nici nu am acordat prea multă atenție situației de acolo. Cred că uneori se întâmplă acest lucru cu țările vecine, și anume că suntem sătui de toate știrile pe care le ascultăm zi de zi încât ne place să ne facem că nu auzim, deși ne afectează mai mult decât situația din țările occidentalizate. Și totuși, mi-am dat seama că în acest fel voi avea acces la informații importante referitoare la istoria agitată a Balcanilor. Apoi am primit răspunsul. Ai fost acceptată în programul de voluntariat din Serbia. Mi-am sunat părinții. Mi-am sunat prietenii. Plec în Serbia. Pentru 4 luni. Pur și simplu o să îmi iau viața în mâini și am să plec să fac o schimbare. În viața mea. Și poate în lume. 4 luni au trecut fără să simt. Când mă uit înapoi, nu-mi vine să cred că sunt aici. Acasă. Și mă întreb acum ce înseamnă acasă. Prieteni, familie. Viața mea. Adevărata mea viață. Dar cât de greu este să te întorci la

toate astea... Viețile noastre de acolo... să fi fost ele cele reale? Pentru 4 luni m-am ținut departe, deconectată de realitatea mea. Nu am păstrat legătura cu oamenii de acasă, nu am citit știrile, pur și simplu m-am izolat. Cel care m-a trezit la realitatea de acasă din România a fost tatăl meu care a suferit o operație grea. A trebuit să mă împart pentru o vreme între două lumi și să mă lupt cu mine însămi dacă să mă întorc sau nu acasă. Să fiu cu el sau să fiu cu mine. Unii oameni m-au sprijinit, alții m-au judecat. Trăiește viața ta, nu pe a mea, mi-a zis tatăl meu. L-am ascultat. Îi mulțumesc pentru asta. M-am aflat în Serbia pentru 4 luni, alături de alți 11 tineri deosebiți din 9 țări. Cred că e potrivit să spun că toți treceam prin niște momente confuze. Nimeni nu venise acolo pentru că era fericit acasă. Fiecare venise să-și rezolve o problemă. Să se regăsească. Să se analizeze. Să facă o schimbare. Nu

SECȚIUNEA
VOLUNTARI

“Nu poți fi acolo doar pentru a-ți face treaba. Ești acolo pentru a fi uman. Este singura sarcină pe care am îndeplinit-o cu succes până la capăt. Am învățat să dau și i-am învățat pe alții să dea (...) Iar concret, ce a rămas în viața mea la terminarea programului a fost fondarea propriei mele organizații de tineret în Petroșani”

eram nici eu sigură de ce mă aflam acolo. Care era misiunea mea. Am întâlnit oameni ciudați. Oameniiăștia cu care am trăit timp de 4 luni... toți erau cam ciudați. Noi, oamenii, suntem în genere niște ciudați. Trăim conflicte interioare. Prea multe. Le proiectăm asupra celorlalti. Prea mult. Dar nimic nu se compară cu schimbul de emoții umane. În fiecare zi, fiecare persoană pe care o întâlneam era o provocare, incredibil de răsplătitoare. Mi-am ridicat provocări. M-am pus în tot felul de situații extreme care mi-au încercat limitele sociale, fizice și psihice. Eram un pic în tranziție. Un pic tristă. Un pic nebună. La granița dintre vis și realitate. Încă nu știu sigur dacă la sfârșitul acestei călătorii am găsit granița între cele două. Oricum nu am crezut în granițe niciodată. Ceea ce știu este că am crescut. Oamenii din jurul meu creșteau și împreună cu ei creșteam și eu. Eram voluntară, dar voluntară pentru ce? Pentru pace și înțelegere, pentru soluționarea conflictelor, pentru promovarea diversității... cuvinte prea mari... Eram doar o ființă umană, la fel ca celelalte de acolo. Nu eram un supraom să fac minuni. Eram la fel ca voluntarii locali mai tineri. Nu

mai deșteaptă, nu mai înțeleaptă. Încercam doar să mă împrietenesc cu oamenii de acolo. E posibil să nu fi atins în totalitate țelul proiectului, e posibil să nu mă fi implicat în toate activitățile propuse, dar ceea ce știu este că am reușit să ajung la inima oamenilor. Și asta pentru că mi-am dezvelit sentimentele, pentru că mi-am făcut mintea și emoțiile, pe mine cu totul disponibilă lor. Cei care au fost acolo știu asta. Ei știu cât de important era pentru ei să le arăți că într-adevăr îți pasă. Nu poți fi acolo doar pentru a-ți face treaba. Ești acolo pentru a fi uman. Este singura sarcină pe care am îndeplinit-o cu succes până la capăt. Am învățat să dau și i-am învățat pe alții să dea. Să dea povești și să asculte. Oamenii de acolo mi-au arătat sentimentele lor cele mai primitive, așa cum arareori mi s-a întâmplat. Mi-au câștigat încrederea prin simplul fapt de a fi ei înșiși. Am reușit să fiu eu însămi cu toată lumea datorită acestor oameni. Datorită ospitalității tipic sârbești. Datorită șansei de a trăi într-o diversitate etnică și socială, vlahi, sârbi, rromi, albanezi, portughezi, azeri, etc. Am experimentat toate trăirile posibile. Mi-am făcut prieteni. I-am ajutat pe alții să își facă prieteni, am

traversat universal sârbesc dintr-un colț într-altul fără hartă, am trăit printre oameni diferiți, am renunțat la lucruri importante, am învățat să iau decizii și să îmi fac priorități, m-am îndrăgostit și am urât și am iubit din nou, am învățat cât de mici suntem și cât ne place să ne legăm de lucrurile materiale și de confort când putem fi fericiți doar cu un zâmbet.. M-am simțit împlinită când la sfârșit am putut să văd câteva rezultate clare concretizate în îmbunătățirea dezvoltării unor tineri localnici. Am vărsat lacrimi de bucurie, și lacrimi de durere, am făcut tot ce faci într-o viață normală, mi-am rupt piciorul, am mers la dentist, am făcut dragoste, am râs, am jucat fotbal, am mâncat, băut, rugat, vorbit. Și alții au făcut asta pentru mine. Diferența e că eu o făceam cu un soi de egoism, experimentând, analizându-mă, analizând felul în care mă schimbam, făcând din mine personajul principal al poveștii. Povestea mea. Când privesc în urmă, mă gândesc la acele momente ca momentele noastre de Big Brother. Învățând. Făcând greșeli. Punându-ne întrebări. Prima zi. Prima bere. Prima glumă. Jocul de cărți. Primele cuvinte în sârbă. Primele petreceri în

Serbia. Gruve. Nunta lui Bane. Rakija. Carne. Sex machine. Dormit pe jos. Pături. Pedro care dormea mereu și peste tot. Du-te-n Bor. Leskovac. Bujanovac. Motori. Corturi. Lac. Fast forward. Activități. Călătorit. Întâlniri. Muncă. Seri interculturale. Fast forward. Tabăra de training. Tabăra de teatru. Borsko Jezero. Rostiljada. Guca. Descriere superficială. Fast forward. Caravana toleranței. Diversity is the spice of life. Plecări. Punct. Ce ramane de aici este faptul ca toti vibrăm la aceeași coardă. Oarecum, involuntar, vom rămâne cu toții împreună dacă vom crede în cuvintele lui Michael Ondaatje de a muri bogăți în prieteni, într-o lume fără granițe. Iar concret, ce a rămas în viața mea la terminarea programului din Serbia, a fost fondarea propriei mele organizații de tineret în Petroșani, organizație ce poartă numele caravanei toleranței din Serbia - Spice of Life. Această organizație a apărut din dorința de a oferi și altor tineri șansa de a trăi experiențe ca ale mele, de a le da cadrul legal pentru implementarea propriilor idei de schimbare, de facilitare a oportunităților internaționale și de promovare a diversității culturale și a toleranței

Ioana-Maria Bere

Centrul de jocuri Mirakolix

Premiul 3

Voluntar pe drumuri înzăpezite

În mintea fiecăruia dintre noi se cupleză de-a lungul anilor tot felul de informații, emoții și trăiri care se grupează în diverse combinații și dau naștere unor dorințe pe care le ducem cu noi mult timp, până când ajungem poate să uităm de unde a pornit inițial totul, rămânând doar cu o dorință scufundată în inconștient.

O astfel de dorință păstrată s-a manifestat și în cazul meu atunci când, decisă să plec și să mă desprind puțin de siguranța vieții mele perfect lineare din România, mi-am dorit să ajung undeva cât mai departe în Nord.

Plecarea era în primul rând manifestarea nevoii de a mă descoperi pe mine, într-un mediu care să nu mă influențeze atât de puternic precum cel de acasă, în care ajunsesem să interiorizez și să îmi asum pe lângă așteptările mele personale, și cele ale părinților sau ale prietenilor. Devenea tot mai greu să identific ce anume din acest întreg cumul mă definea într-adevăr pe mine și venea ca

răspuns al nevoilor mele și ce erau de fapt doar așteptările celor din jur. Tocmai terminasem facultatea de Peisagistică, domeniu în care îmi dădeam seama tot mai clar că cel puțin eu nu îmi doream să profesez, dar în același timp nu aveam în minte nici un alt domeniu de care să fiu convinsă că mi s-ar potrivi mai bine. Pe tot acest fundal care părea a fi un debut de carieră eșuată înainte de a începe, activitatea mea susținută de voluntar în diverse organizații părea să fie sursa celor mai mari satisfacții și mai mult decât atât singura formă în care mi se părea că puteam să contribui cât de puțin la schimbarea lumii, într-una mai bună așa cum mi-o doream.

Mi-am dat seama atunci că pentru a schimba ceva trebuia în primul rând să descopăr cine era de fapt Ioana Bere și ce își dorea ea să facă cu viața ei, realizam practic că în demersul meu de a schimba lumea trebuia să încep chiar cu mine.

În tot acest context, cel mai potrivit cadru pentru această schimbare părea să fie un stagiu de voluntariat în altă țară, respectiv un stagiu SEV. Unde? În îndepărtatul Nord.

Nu știu cât au contribuit astrele, destinul, dorințele scufundate sau persoana de contact din organizația mea de trimitere, cert e că pe 4 ianuarie 2011, după 4 aeroporturi, 3 zboruri, o conexiune ratată și o noapte la hotel, am ajuns la 400 de km în nord de Helsinki într-un mic orașel finlandez, de unde urma să mă preia cineva care să mă ducă mai departe spre destinația finală; Nykarleby "the happiest town in Finland", cum spunea google, un sătuc cu 2000 de locuitori de pe coasta vestică a Finlandei, zonă populată în proporție de peste 80% de minoritatea suedeză. Eram obosită și puțin speriată de tot noul care mă aștepta. Afară crăpau pietrele, cel puțin așa mi se părea mie atunci la cele -27 de grade indicate de

SECȚIUNEA VOLUNTARI

"... imediat ce am ajuns acasă, mi-am reorganizat viața și am început să investesc în nevoile și așteptările despre care știam acum clar că sunt ale mele. Am început o a doua facultate, am început să predau într-o școală pentru a-mi împlini nevoia de a interacționa cu copiii și de a face ceva pentru ei, am început să lucrez într-un ONG"

termometrul de bord al mașinii în care am călătorit de la aeroport pe tot felul de drumuri care pareau că se afundă tot mai tare în zăpadă. Pe măsură ce înaintam mormanele de zăpadă creșteau și eu începeam să observ primele exemple concrete ale modului în care oamenii se adaptează la condițiile geografice și de mediu specifice fiecărei zone. Îmi dădeam seama atunci tot mai clar, că cele 6 luni care urmau, aveau să fie cu totul diferite de toate celelalte petrecute de mine în Cluj. Satul era parcă rupt din povesti, bine ascuns sub un strat pufos de zăpadă, care nu te lăsa să-i deslușești exact formele și contururile. Zăpada de pe străzi nu era curățată ci doar bătătorită ca pe părțile noastre. Era o schimbare drastică, de la nebulina și zumzetul neoprit al Clujului, la semi hibernarea din Nykarleby, hibernare care a durat luni de zile, luni în care am descoperit o altă lume. O lume în care fiecare oră cu soare e un motiv de bucurie, în care estul și vestul nu au nici o legătură cu locul din care soarele răsare sau apune, în care ziua și noaptea încep și se termină când vor ele, fără să țină cont de cât de lumină sau întuneric e afară, în care aerul ajuns la -32 de grade îți taie respirația. O lume care la sfârșitul lunii aprilie, dispare odată cu zapada care se topește vizibil de la o zi la alta, lăsând loc ierbii să inverzească și să schimbe complet aspectul locului, aducând la propriu în lumină o lume ce pare a fi de la polul

opus, în care soarele pare că nu obosește niciodată și lumina îi îmbie pe oameni să iasă din case și să se bucure împreună de ea. După ce am descoperit toate acestea am început să îmi dau seama cum influențează toate aceste diferențe modul de raportare al oamenilor la viața lor de zi cu zi și mai mult decât atât cum a fost influențat în istorie acest popor de că trebuie să își construiască un sistem în care să aibă încredere, pe care să îl respecte și să îl susțină cu mult efort, au învățat să muncească din greu și să aprecieze lucrul bine făcut, atitudini vizibile în toate subsistemele finlandeze. În acest sistem bazat pe valori reale am trăit 6 luni, bucurându-mă de toate beneficiile lui, dar înțelegându-i în același timp și prețul. Acolo am crescut și m-am descoperit lucrând zi de zi într-o grădiniță și o școală. Așa mi-am conștientizat pasiunea pentru oameni și culturi diferite. Mi-am dat seama că iubesc prea mult oamenii ca să pot să lucrez cu plante o viață întreagă, că îmi place să înțeleg cum sunt influențați oamenii de fondul geografic și cultural al țărilor lor și nu în ultimul rând că ador să fiu înconjurată de copii. Toate aceste lucruri nu le-am putut descoperi în Cluj și inițial păreau să facă parte doar din viața mea de acolo, de aceea mi-a fost greu la început să mă întorc, dar imediat ce am ajuns acasă mi-am reorganizat viața și am început să investesc în

nevoile și așteptările despre care știam acum clar că sunt ale mele. Am început o a doua facultate, care studiază comportamentul uman (Psihologia), am început să predau într-o școală pentru a-mi împlini nevoia de a interacționa cu copii și de a face ceva pentru ei, am început să lucrez într-un ONG, în care am coordonat primul meu proiect SEV, fapt care mi-a facilitat un contact permanent cu oamenii din tot felul de țări și cel mai important am prins suficient curaj și am scris primul proiect SEV pentru organizația mea de suflet, proiect aprobat care va da o nouă dinamică activității Centrului de Jocuri Mirakolix. Am ajuns practic să încep o viață nouă care mi se potrivește mult mai bine, care mă bucură și mă împlinește, viață pe care a trebuit să o descopăr în celalalt capăt al Europei, pentru că aici era eram prea ocupată cu alte lucruri. Că trebuie să își construiască un sistem în care să aibă încredere, pe care să îl respecte și să îl susțină cu mult efort, au învățat să muncească din greu și să aprecieze lucrul bine făcut, atitudini vizibile în toate subsistemele finlandeze. În acest sistem bazat pe valori reale am trăit 6 luni, bucurându-mă de toate beneficiile lui, dar înțelegându-i în același timp și prețul. Acolo am crescut și m-am descoperit lucrând zi de zi într-o grădiniță și o școală. Așa mi-am conștientizat pasiunea pentru

oameni și culturi diferite. Mi-am dat seama că iubesc prea mult oamenii ca să pot să lucrez cu plante o viață întreagă, că îmi place să înțeleg cum sunt influențați oamenii de fondul geografic și cultural al țărilor lor și nu în ultimul rând că ador să fiu înconjurată de copii. Toate aceste lucruri nu le-am putut descoperi în Cluj și inițial păreau să facă parte doar din viața mea de acolo, de aceea mi-a fost greu la început să mă întorc, dar imediat ce am ajuns acasă mi-am reorganizat viața și am început să investesc în nevoile și așteptările despre care știam acum clar că sunt ale mele. Am început o a doua facultate, care studiază comportamentul uman (Psihologia), am început să predau într-o școală pentru a-mi împlini nevoia de a interacționa cu copii și de a face ceva pentru ei, am început să lucrez într-un ONG, în care am coordonat primul meu proiect SEV, fapt care mi-a facilitat un contact permanent cu oamenii din tot felul de țări și cel mai important am prins suficient curaj și am scris primul proiect SEV pentru organizația mea de suflet, proiect aprobat care va da o nouă dinamică activității Centrului de Jocuri Mirakolix. Am ajuns practic să încep o viață nouă care mi se potrivește mult mai bine, care mă bucură și mă împlinește, viață pe care a trebuit să o descopăr în celalalt capăt al Europei, pentru că aici era eram prea ocupată cu alte lucruri.

Daniela Bratu

Young Partners for Civil Society Development

Premiul 1

Dacă într-o zi ai găsi o lampă din care ar ieși un duh, ce dorință ai vrea ca el să îți îndeplinească? Eu i-aș cere să îmi dea o pereche de aripi să pot zbura. Pentru că nu e nimic mai minunat decât să ajungi peste mări și țări, să vezi oameni atât de diferiți față de tine, să guști tot soiul de preparate culinare și să simți noi mireasme în aer. Prima călătorie pe care aș face-o de îndată ce aș prinde aripi ar fi în Kirșehir, un mic oraș din centrul Turciei. Frumusețea locului nu e dată nici de moschei, nici de atracțiile turistice de acolo. Locul este fermecat numai în felul în care apare în amintirile mele: Era o vară extrem de călduroasă când am ajuns în Kirșehir. La mijloc de iulie, în 2010, plecam din București în Turcia pentru un schimb de tineri. Era pentru prima oară când ieșeam în afara granițelor fără prieteni sau familie. Începeam să mă

desprind de cuib, iar zborul meu se numea „Lets fly all together in Turkey” (acesta este numele proiectului la care participam). Eram împreună cu trei tineri la fel de entuziasmați ca și mine de călătoria pe care aveam să o facem. Trebuia să luăm avionul până în Istanbul, după care ne așteptau nouă ore cu autocarul până în Kirșehir.

Cum am ajuns în Istanbul, ne-am lăsat bagajele și cu rucsacul în spate am străbătut metropola până când nu ne mai simțeam picioarele. Istanbulul este colorat și zgomotos. Comercianții strigă în plină stradă numele produselor pe care le vând. Peste tot vezi covrigi cu susan, porumb fiert, înghețată și kebab. Toate îți fură ochii și te ispitesc. La fel și eșarfele multicolore din Grand Bazaar. Istanbulul este primitor, spre diferență de alte mari capitale ale lumii. Noi am avut la dispoziție aproximativ zece ore să ne bucurăm de acest oraș,

pentru a avea ce să visăm pe drumul lung din autocarul spre Kirșehir. Când am ajuns în acest oraș eram epuizați de căldură și de oboseală, aveam picioarele umflate de la atâta mers și simțeam nevoia urgentă a unui duș. În Kirșehir era o liniște de nedescris, mai ales în comparație cu Istanbul. Doar chemarea la rugăciune se mai auzea din când în când. Campusul în care stăteam era la ieșire din oraș. Era departe de centru, departe de Istanbul, departe de București. Și totuși, acest spațiu aproape pustiu, unde nici vântul nu se auzea din simplul motiv că era prea cald să se simtă cea mai mică adiere, era plin de viață. Cu toții eram energici, în ciuda oboselii de pe drum, și vroiam să ne cunoaștem cu ceilalți. Pe lângă noi și participanții din Turcia au mai venit și tineri din Letonia, Estonia, Bosnia, Georgia, Azerbaijan și Israel. Blonzi sau bruneți, cu ten alb sau măsliniu, creștini sau musulmani, fete sau băieți,

SECȚIUNEA SCHIMBURI DE TINERI

“Schimbul de tineri din Kurșehir a fost mult mai mult decât promitea pe hârtie. Nu a fost doar un program de activități în care se produce un schimb cultural și se destramă prejudecăți. A fost o experiență de viață.”

cu toții eram diferiți. Și totuși, la marginea Kırşehirului ne intersectasem drumurile și destinele. Pentru mai bine de o săptămână aveam să ne petrecem timpul împreună. Activitățile principale pe care proiectul le propunea erau construirea unor zmee și fabricarea unor machete de avioane, pe care aveam să le ridicăm pe cer la final. Zi de zi ne trezeam de dimineată, cu ochii încercânați după nopțile târzii în care stăteam de vorbă și cântam la chitară. Incepeam ziua cu *energizere* și cu jocuri pe echipe, pentru ca apoi să lucrăm cu spor la avioane. La sfârșitul zilei, câte una din țările participante pregătea o seară culturală plină de

surprize. Erau prezentate dansuri tradiționale, peisaje frumoase ale țării din care veneau și se pregăteau preparate culinare specifice. Prima seară a fost chiar a României. A fost o bucurie imensă faptul că am putut împărtăși celorlalți tot ce are mai frumos țara noastră. Băieților le-a plăcut în special perinița, iar fetele au fost încântate de cozonacul cu nucă.

Și totuși am dat atât de puțin față de cât am primit: am dansat pe muzică tradițională din Azerbaijan, am ascultat folkul bosniacilor și am savurat nenumărate porții de baclava.

Fiecare zi aducea cu sine câte o surpriză. Într-o zi am

mers cu toții în vizită la primărie, altă dată am mers în excursie în Cappadocia. Aici am avut parte și de una din cele mai mari bucurii, și anume posibilitatea de a mânui roata olarului. M-am întors acasă împreună cu vasul de lut pe care l-am modelat atunci; el este cea mai dragă amintire din Turcia.

Astfel de întâmplări ajung în cele din urmă amintiri de neuitat. Amintiri la care vrei să te întorci mereu și pe care le păstrezi aproape de inimă. Schimbul de tineri din Kırşehir a fost mult mai mult decât promitea pe hârtie. Nu a fost doar un program de activități în care se produce un schimb cultural și în care

se destramă prejudecăți. A fost o experiență de viață, un loc unde s-au legat prietenii și unde s-au îndrăgostit tineri care păreau atât de diferiți. Pentru mine Kırşehir e locul în care am jucat cărți cu un palestinian, am modelat un vas de lut, am machiat pentru prima dată o altă față și unde mi s-a oferit ceai negru din partea casei. Toate aceste nimicuri și mici aventuri mă fac să visez că într-o bună zi mă voi întoarce în Turcia și voi avea parte de alte întâmplări la fel de inedite. Iar când voi găsi lampa fermecată și voi avea aripi, am să strig din nou „Lets fly all together in Turkey!”.

Denisa Cîst

Asociația YMCA Baia Mare

O inițiativă a Uniunii Europene

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
România

Premiul 2

Schimb de... bucăți de suflet

Nu-ți spune nimeni, niciodată, dacă va avea sau nu un impact asupra ta proiectul. Tot ce știi când începi e că vei învăța lucruri, pentru că e mereu ceva de învățat și că este o ocazie nemaipomenită de a întâlni oameni din țări diferite, cu mentalități diferite. Ca voluntar YMCA Baia Mare, am avut certitudinea că-mi va plăcea atât exchange-ul organizat de ei, cât și țările participante: Turcia, Polonia, Belgia, Spania, Italia și, bineînțeles, România. Nu am fost sigură, în schimb, de capacitatea mea de a învăța lucruri precum jonglerie și echilibristică. Temele principale ale proiectului au fost cetățenie activă și incluziune socială prin animație stradală. Până și numele proiectului, „Together in the Spotlight”, anunța momente de stângăcie din partea mea, nefiind obișnuită cu prezența unui public. Am acceptat însă provocarea și încă din prima zi, am fost

conștientă că aș fi avut mult de pierdut dacă nu aș fi mers. Primele zile nu au fost tocmai cele mai călduroase, deși programul s-a desfășurat între 10 și 19 august, și nici hainele mele prea groase, însă simplul fapt că aveam în jur oameni atât de pe placul meu, m-a încălzit. Am decis să lupt împotriva ploii și am reușit în două zile să o gonesc, sperând neconținut că vor apărea și niște raze de soare. Și au apărut la momentul potrivit, tocmai când hoinăream pe străzi, încercând să aflăm lucruri noi despre Baia Mare și România. Nu sunt cuvinte, sau dacă sunt, eu nu le pot găsi, pentru a descrie cât de tare te poate schimba simplul fapt că îți petreci timpul cu oameni noi, pe care cu nu ai siguranța că ai să îi revezi, dar de care ajungi să te atașezi enorm. De la antrenamente până la pauzele dintre activități, la ședințe sau la masă, totul este un proces de socializare, pe care, pe

moment nu-l conștientizezi, dar în timp se simte. Ajungi în câteva zile să îți schimbi părerea despre cum ar trebui să fie atitudinea ta față de tot ce ai în jur, susținerea unui necunoscut te poate face să te cureți puțin câte puțin de crusta ce acoperea tot ce se numește sentimente. Mici gesturi precum un schimb banal de brățări fără vreo valoare altfel decât sentimentală, îți dă iluzia că acea persoană va fi mereu acolo, la mulți kilometri distanță, dar poate mai aproape decât colega de bancă sau vecina de vis-a-vis. Nu e o nimic toată ca din persoana fără chef de viață, care stă mereu în umbră și analizează tot, să ajungi să dansezi plin de entuziasm deși nu dansul propriu-zis e cel care dă energie. De fapt, e încercarea de a te bucura de timp alături de oamenii cu care ai vorbit ore întregi, trecând de la spaniolă la engleză fără ca măcar să îți dai seama, de la școală la familie, la viitor, la hobby-uri.

SECȚIUNEA SCHIMBURI DE TINERI

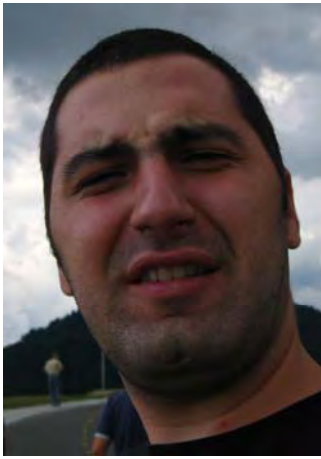
“Schimb de... bucăți de suflet. Nu-ți spune nimeni, niciodată, dacă va avea sau nu un impact asupra ta proiectul. Tot ce știi când începi e că vei învăța lucruri, pentru că mereu e ceva de învățat.”

Cuvintele, atitudinea unei persoane te pot face să pui suflet în manevrarea unui flower stick, tocmai atunci când ai ajuns să uiți că înăuntrul tău poate exista acel ceva numit suflet. Aici nu e vorba de obținerea unui Youthpass. Aici e încercarea de a demonstra ceva, aici nu ești bun sau rău, puternic sau slab, aici înveți că există vreau, adică pot și nu pot devine nu vreau, deci nu pot. Nu îți impune nimeni să îi plăci pe ceilalți, să vorbești cu ei și să le arăți afecțiune, însă ceva din tine cere asta, ceva te face să vrei să oferi și să realizezi că te simți mult mai bine după aceea. Se întâmplă o singură dată, poți încerca

să aduci aceiași oameni în același loc, nu va fi la fel. De asta trebuie să pui la contribuție întreaga energie și atenție, să fii acolo întru totul, să te bucuri de ceea ce proiectul îți poate oferi, pentru că nu există două la fel. Cum îmi explic faptul că două săptămâni de la ultima zi din proiect sunt altă persoană decât cea care amers acolo? Mă gândesc la căldura și energia pe care o aveam împreună, la pozele de grup țipând „palinkaaaaa”, la lungile discuții în spaniolă, în care toți deveneam Luis Mario, Alejandra, Fernada, Miguel, la dorul de Pălăguța – casă, dulce casă, la planurile unora de a ne

ascunde în valize și a ne duce cu ei acasă, la somnul dulce din timpul drumului pe autocar, la ciocolata din Belgia și rahatul turcesc, la încercările eșuate de a face pantomimă, la groaza de karaoke, la lacrimile din ochii tuturor din ziua plecării... Bineînțeles că îi voi revedea. Nu mă îndoiesc de asta. Știu că îi pot găsi de fiecare dată când am nevoie de susținere, de un sfat, sau chiar de puțină morală; știu asta pentru că ei nu mă lasă să uit, știu asta pentru că vreau asta, iar aici am învățat că dacă vrei, poți... Despre asta e vorba aici, despre zâmbet, îmbrățișări, siguranță, căldură, dor, scrisori,

prietenie, veselie și speranță. E vorba de ziua de mâine. Acum, după experiența trăită, pot spune că am mai multă încredere în forțele proprii, am învățat lucruri noi despre mine, despre oamenii din jur, despre cei aflați în nevoie și excluși de societate, despre cum se organizează un eveniment stradal. Ca voluntar în cadrul Asociației YMCA Baia Mare, voi continua să ajut cu ce îmi stă în putință, îi voi susține pe voluntarii noi, cei aflați la început de drum, mă voi implica și în viitor în multe alte proiecte și schimburi asemănătoare și poate într-o zi, la rândul meu, voi ajunge să scriu propriul meu proiect.

Lucian Dabija Team Work

Premiul 3

Suflet oriental

Dragii mei, în vara aceasta am avut parte de o experiență unică, pe care o așteptam de multă vreme în viața mea. Totul a început dintr-o joacă. Undeva la MacDonalds la Dristor, discutam cu o prietenă bună despre schimburile de tineri care au loc din ce în ce mai des pe lângă noi, comparându-le cu stagiile Erasmus sau cu cele de voluntariat european. Aveam un lucru în comun cu Andreea Puiu, amândoi vroiam să plecăm. Eu îi zic Puiu, deoarece mi se pare mult mai familiar, iar pe deasupra, o pot considera Puiu, adică simplu: prietenul meu Puiu. O cam scoate din sărite, dar nu-mi pasă. La un moment dat, din dorința mixată de gândul unei călătorii împreună, dar și de gândul de a descoperi locuri noi, îi zic: TURCIA. Suntem majori amândoi, trecuți puțin de 24 de ani, așa că ne-am fi putut asuma libertatea. Turcia

părea destinația perfectă. Nu mai fusesem nicicând, dar învățasem o droaie la școală despre geografia și cultura zonei respective. Pe mine m-a incitat și mai mult deoarece îmi doream foarte mult să ajung măcar în Stanbul. Și da, cumva printr-o minune sau mai bine zis, după o căutare amănunțită pe net, am dat de un program ce se desfășura în Turcia prin asociația Team Work. Era ceea ce aveam nevoie: Youth in Action în Erzurum. Erzurum, foarte exotic, nu? Am verificat locația pe google earth și da, da, da, da. Am aplicat frumos pentru a fi selecționați și da, am fost și acceptați. Cumva a fost simplu, a contat foarte mult că vorbeam engleza bine și că am avut ceva experiență internațională. Cu Team Work a fost foarte ușor. Ne-au adus încă 3 colegi: Tavi, Ioana și Ștefan. Seara dinaintea plecării, evident, nu am putut dormi. Dimineața, ne-am întâlnit în Otopeni și într-o oră, am aterizat în Istanbul, cu intenția de a ajunge în aceeași zi în

Erzurum. Hmmm, Istanbulul!? Excelent: 9 ore deadline între escale, din care vreo 3 ore de stat în metrou. Asta știam. Am ajuns în centru și vreo 2 ore am stat uimiți doar la Sfânta Sofia, cândva centrul lumii. A cam usturat la portofel, circa 15 Euro intrarea. Împrejurimile ne sugerau că am părăsit spațiul european. Atât Moscheea Albastră, cât și Bazarul, sau multitudinea de oameni care se rugau, ne făceau să rămânem uimiți de Turcia. După câteva vizite pe care le face tot turistul, am mâncat kebabul tradițional și am schimbat direcția înspre Erzurum. După un zbor relaxant, ne trezim într-o zonă cu zăpadă în luna iunie. Amuzant, ciudat, dar binevenit. Cu atât mai mult cu cât tot ce se întâmpla era necunoscut. Doar asta ne doream, să cunoaștem necunoscutul. Burak a venit și ne-a luat de la avion și în 10 minute ne-am trezit într-un hotel central de 4 stele. Am ales să stau cu Tavi. Tavi este cercetător

SECȚIUNEA SCHIMBURI DE TINERI

“La întoarcere, soarele strălucea peste Cornul de aur, toată lumea era mulțumită de alegerile făcute și cumva, în sinea noastră, simțeam că trebuie să le mulțumim tuturor oamenilor care au făcut posibilă această mobilitate (...) O parte din mine a rămas la cei pe care i-am cunoscut în acest schimb de experiență”

în aeronautică și este foarte deschis. A doua zi, i-am cunoscut într-un cerc pe ceilalți tineri. Turcia, Georgia, Macedonia, România, Azerbaidjan și Moldova, sună cam ca la Eurovision, dar nu. Este ceva mult mai serios. Câte cinci tineri din fiecare țară enumerată, adunați în numele culturilor naționale, ce trebuie să deprindă să interacționeze și să cunoască diversitatea umană din spațiul european. Cam pompos, dar chiar asta am făcut. A doua zi a fost cea mai grea, foarte multe nume noi, nume ciudate. Preferam să ne poreclim de la început. Apoi zilnic aveam timpul ocupat cu tot felul de activități de grup,

care mai de care făcute să te înfrățească. Totul la comun, deviza unui batalion de tineri ce doreau să învețe și să se distreze. Pfff... mii de joculețe, însă cele mai frumoase amintiri le am de la serile tradiționale, în care fiecare țară încerca să-și câștige simpatia tuturor. La mijlocul săptămânii, am plecat cu cortul o zi, în Uzundere, undeva la granița cu Armenia. În altă zi, am vizitat a treia cascadă ca volum din lume. Apoi o biserică armenească din zonele ce altădată au aparținut lor. Am făcut rafting, climbing și ciclism în campusul universitar. Sună bine, nu? Așa aceste,

acestea au fost ținute ca activități surpriză. Și într-adevăr, a fost surprinzător să faci rafting pentru prima dată sau să stai într-un oraș cu zăpadă în luna iunie și, în plus, să cunoști oameni din țări pe care înainte nu ai fi avut niciodată în plan să le vizitezi. Ca un gurmand în curs de obezizare, pot să vă spun că turcii merită tot respectul nostru. Baclavelele și rahatul sunt prezente peste tot, ca într-un cod al onoarei naționale. La nici o degustare nu lipsea ceaiul sau discuțiile despre Atatürk. E normal. Doar au fost unul din imperiile europene. Zilele au trecut foarte repede. La final, eram toți ca o mare

familie. Am reținut cu mare interes datele fiecăruia. Am făcut o promisiune că o să ne vizităm reciproc și că o să rămânem în legătură. La întoarcere, soarele strălucea peste Cornul de aur, toată lumea era mulțumită de alegerile făcute și cumva, în sinea noastră simțeam că trebuie să mulțumim tuturor oamenilor care au făcut posibilă această mobilitate. Pe deasupra, realizam eforturile pe care Uniunea Europeană le face pentru a proteja culturile naționale. O parte din mine a rămas la cei pe care i-am cunoscut în acest schimb de experiență și îi mulțumesc lui Puiu că a venit cu mine.